

Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry
(LiikU)

Vuosikertomus 2019

Sisältö

Puheenjohtajalta	3
Liikunta elämäntavaksi!	4
Talous	4
Hallitus	4
Kevätkokous	5
Syyskokous	6
Palkitseminen	6
LiikUn jäsenet	10
Rajattomasti liikuntaa -kuntakumppanuus	12
Liikkuva lapsuus ja nuoruus	13
Päivittäinen liikunta, aikuiset	20
Elinvoimainen seuratoiminta	25
Toimistot ja toimihenkilöt	29
Tilinpäätös	30
Tase	31
Tilintarkastuskertomus	32
Tilasto: Liikkuva lapsuus ja nuoruus koulutukset ja tapahtumat	34
Tilasto: Leirit ja muut liikuntatapahtumat	36
Tilasto: Aikuisten harrasteliikunta	37
Tilasto: Seuratoiminnan koulutukset ja tilaisuudet	38

LiikU on liikunnan asiantuntija Lounais-Suomessa.
Liikutamme lapsia ja aikuisia tapahtumissa ja leireillä.

Koulutamme lasten kanssa työskenteleviä,
seuratoimijoita ja työyhteisöjä liikuttamaan muita.

Puhumme liikunnan puolesta päättäjille.

Puheenjohtajalta

Vahdinvaihdon vuosi

Kulunut vuosi 2019 oli Lounais-Suomen Liikunnan ja Urheilun historiassa siinä mielessä merkittävä, että järjestön koko olemassaolon ajan eli yli neljännesvuosisadan veturina toiminut aluejohtaja Jari Haapanen siirtyi loppuvuodesta ansaituille eläkepäiville. Haapasen ansioita ja työnjälkeä pitää isoin kirjaimin KIITTÄÄ. Hän on ollut linjaamassa suomalaista liikuntakulttuuria valtakunnallisesti, alueellisesti ja etenkin lounaissuomalaisesti pitkäjänteisellä otteellaan, jonka myötä myös LiikU:sta kehkeytyi yksi maan parhaista ja arvostetuimmista liikuntajärjestöistä. Esimerkillisen johtajan tavoin hän jätti järjestön hyvässä kunnossa seuraajalleen. Ei ollut ihme, että hänen toimensa ja elämäntyönsä tulivat huomioituiksi valtakunnan urheilugaalassa urheilun taustavoima –palkinnolla.

Eläkkeelle siirtyvä aluejohtaja Jari Haapanen saa isot kiitokset puheenjohtaja Pasi Koskelta.

Uusi aluejohtaja valittiin lähes 50 hakijan joukosta. Valituksi tullut Pekka Potinkara aloitti tehtävässä syyskuun alussa 2019. Väistyvä aluejohtaja auttoi perehdytyksessä ennen kuin siirtyi sivuun. Ainakin allekirjoittaneen silmin katsottuna vahdinvaihto sujui kitkattomasti. Toki uudella tekijällä on paljon opeteltavaa ja isot saappaat täytettävänä. Hänen pitkäaikainen kokemuksena liikunnan ja urheilun maailmasta sekä erilaisista vastuullisista tehtävistä toimivat kuitenkin selkänäojana haasteiden äärellä. Ensituntuman perusteella voi todeta, että tyylieroja on, mutta hommat tuntuvat sujuvan.

Vaikka lipunkantaja vaihtui, arjen työt jatkuivat pääosin entisellään. LiikU jatkoi tuttuun tyyliin lounaissuomalaisen liikuntakulttuurin edistämistä monipuolisesti. Vaikka ei laskisi seurojen, koulujen, kuntien tai työpaikkojen kautta tapahtuvia heijastusvaikutuksia toimintamme koskettaa suurta joukkoa ihmisiä ja palaute on pääsääntöisesti kovasti myönteistä. Koulutuksiin osallistui kuluneena vuonna yli 6000 ja leireille lähes 4000 ihmistä. Muihin tilaisuuksiimme osallistui 23 000 osallistujaa ja kampanjoissamme kertyi noin 220 000 aktiivisuusmerkintää.

Valtakunnan tasolla, alueellisesti ja kunnissakin liikuntakulttuurin edunvalvonnassa riittää edelleen työsarkaa. Toki keväällä 2019 julkistettu liikuntapoliittinen selonteko luo hyvää pohjaa liikunnan ja urheilun linjauksille 2020-luvun Suomessa. Monta hyvää asiaa päätyi myös voimassa olevaan hallitusohjelmaan. Silti kyseisen asiakirjan ensimmäisellä tekstisivulla kirjoitetaan, että ”laadukkaat julkiset sosiaali- ja terveyspalvelut tuottavat hyvinvointia ...”. Samantyyppisiä muotoiluja löytyy myös monien kuntien hyvinvointikertomuksista. Tällaiset lauseet paljastavat ehkä tahattoman, mutta kuitenkin kapea-alaisen ja osin harhaisen ajatuksen, joka ei aidosti tunnista ennaltaehkäisyä voimaa. Sosiaali- ja terveyspalvelut vähentävät epäilemättä pahoinvointia, mutta hyvinvoinnin kannalta monet muut palvelut kuten kulttuuri-, sivistys- ja etenkin liikuntapalvelut ovat ennaltaehkäisyä näkökulmasta erittäin oleellisia.

Tätä kirjoitettaessa on maapallolla siirrytty koronaviruksen aiheuttamaan poikkeustilaan. On selvää, ettei tuleva maailma ole tällaisen koettelemuksen jälkeen entisensä. Liikuntakulttuurillekin on jo nyt aiheutunut monia seuraamuksia, joiden pitkäaikaisvaikutuksia on vaikea ennustaa. Selvää silti on, että liikuntaa ja urheilua sekä niiden puolesta töitä tekeviä järjestöjä, kuten LiikU:a, tarvitaan jatkossa vähintäänkin entiseen malliin.

Pasi Koski

Liikunta elämäntavaksi

LiikUn toiminta keskittyi strategian mukaisesti kolmelle valinnalle: päivittäisen liikkeen lisääminen, elinvoimaisen seuratoiminnan tukeminen ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen. Lisäksi LiikU toteutti toimintasuunnitelman mukaisesti viestintää ja muita tukitoimia.

Alueellisella tasolla LiikU kävi neuvotteluja liikunnan ja urheilun tukemisesta sekä mukaan pääsemisestä eri hankkeisiin muun muassa Satakuntaliiton, Varsinais-Suomen Liiton sekä alueen kuntien kanssa. Puheenjohtaja Pasi Koski ja aluejohtaja Jari Haapanen kuuluvat jäseninä aluehallintoviraston Lounais-Suomen liikuntaneuvostoon. Lisäksi aluejohtaja on jäsenenä Turun seuraparlamentissa. Alueen kunnissa on vierailtu neuvottelujen merkeissä. Lisäksi on järjestetty liikuntatoimen edustajille maakunta- tai seutukuntakohtaisia tapaamisia. LiikU järjesti yhdessä Lounais-Suomen aluehallintoviraston kanssa alueen kuntien edustajille liikuntaseminaarin 13.-14.11. Mukana oli 43 osallistujaa.

Liikku on hallinnoinut Turun seudun 11 kunnan liikunnan kehittämistyötä Rajattomasti liikuntaa –hanketta. Hankkeen projektipäällikkönä on toiminut LiikUn henkilöstöön kuuluvana Anu Oittinen. Ohjausryhmän puheenjohtajana on toiminut Pasi Koski, jäsenenä Jari Haapanen syksyyn saakka ja Pekka Potinkara syksystä alkaen.

Uusia resursseja paikallistason onnistumiseksi –hanke (URPO)

Liikunnan aluejärjestöjen Uusia resursseja paikallistason onnistumiseksi –hankkeen (URPO-hanke) painopiste oli toimeksiannon mukaisesti alueiden yhteisen tekemisen tukeminen ja EU-hankerahoituksissa avustaminen. Toimintaa ohjasi aluejohtoryhmä, minkä jäsenenä on neljän aluejohtajan lisäksi myös kolme toimialaiahmisten valitsemaa asiantuntijaa. Loppuvuodesta 2019 aluejärjestöt tekivät päätöksen, että URPO-hanke päättyy.

Vuoden 2019 aikana Liikunnan aluejärjestöt perustivat yhteisen materiaalipankin URPO-hankkeen kautta Microsoft O365-alustalta löytyvään Sharepoint-pilvipalveluun. Samaten O365-järjestelmän uutta sovellusta Teams-järjestelmää käytettiin useissa erilaisissa Liikunnan aluejärjestöjen kehitysryhmissä. Alueiden tukitoiminnan lisäksi URPO-hanke neuvoi, koulutti ja konsultoi vuoden 2019 aikana kaikkia hakukkaita alueita EU-hanketoiminnassa. URPO-hankkeen kautta toteutettiin myös EU Sport -koulutus.

Yhteistyökumppaneina kaikilla alueilla oli vuonna 2019 S-hotellit majoitus- ja kokousyhteistyökumppanina, ja yhteistyösopimusta jatkettiin vuoden 2020 loppuun asti.

Talous

Yhdistyksen taloudellinen tilanne säilyi kohtuullisena. Tilinpäätös on 29.262,61 euroa ylijäämäinen. Tuottojen kertymä on 1,8 miljoonaa euroa. Se on hieman pienempi kuin edellisellä tilikaudella. Oma pääoma taseessa on vuoden 2019 tuloksen jälkeen 430.012,09 euroa. Oma pääoma vastaa noin kolmen kuukauden kiinteitä kuluja.

Varsinaisen toiminnan osuus tuotoista on noin puolet tuottojen kertymästä. Varsinaisen toiminnan kuluja on 675.802,70 euroa. Valtion perusavustuksen määrä oli 580.000 euroa. Sen osuus LiikUn kokonaiskustannuksista on noin 30 prosenttia. Muun rahoituksen osuus on noin 1,2 miljoonaa euroa. Siitä varsinaisen toiminnan osuus on vähän yli miljoona euroa. Erilaisten kehittämis- ja hankeavustusten määrä on noin 217.000 euroa.

Hallitus

Hallituksen kokoonpano oli: Pasi Koski (puheenjohtaja), Tarja Mäki-Punto-Ristanen (varapuheenjohtaja), Jari Neuvonen (varapuheenjohtaja), sekä jäsenet Mari Kaunistola, Marko Kononen, Ville Lintunen, Satu Mikola, Ari Murtonen, Esa Taka-Prami, Henry Toivari, Vesa Valkonen ja Riikka Visa.

Hallitus kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa. Hallituksen nimeämään työvaliokuntaan ovat kuuluneet puheenjohtajan Pasi Kosken ja varapuheenjohtajien Tarja Mäki-Punto-Ristanen ja Jari Neuvosen lisäksi Satu Mikola, Ari Murtonen sekä aluejohtaja Jari Haapanen. Työvaliokunta piti vuoden aikana kolme kokousta.

LiikUn hallitus päätti vuoden 2019 kokouksissaan muun muassa toiminnan organisoinnista vuodeksi 2019, järjestää Varsinais-Suomen Urheilugaalan Turussa ja Satakunnan Urheilugaalan Porissa, valita Urheilugaaloissa palkittavat henkilöt ja tahot, jatkaa Turun seutukunnan Rajattomasti Liikuntaa – hankkeen hallinnointia, hyväksyä uusia ja erottaa LiikUn jäseniä sekä esityksistä vuosikokoukselle niin toiminta- ja taloussuunnitelmaksi kuin vuosikertomuksesta ja tilinpäätöksestä, jatkaa hallinnointia alueiden yhteisessä, Opetus- ja kulttuuriministeriön avustamassa hankkeessa ”Liikkuva lapsi varhaiskasvatuksessa”, sekä henkilöstöasioista, muun muassa uuden aluejohtajan valinnasta.

Kokouksissaan hallitus keskusteli ja seurasi muun muassa

- LiikUn toiminta- ja taloussuunnitelman toteutumista
- Olympiakomitean toimintaa sekä OK:n ja alueiden yhteistä toimintaa
- Liikuntapoliittisen selonteon toimenpide-ehdotusten jalkautumista
- Toimikuntien ja työryhmien työskentelyä
- Rajattomasti liikuntaa Turun seudulla –hanketta
- Kaikkien toimintaan liittyvien hankkeiden etenemistä.

Kevätkokous

Sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 10.4.2019 Raumalla, Kivikylän Areenalla. Kokouksen puheenjohtajana toimi LiikUn kunniajäsen Reijo Kallio ja sihteerinä aluejohtaja Jari Haapanen.

Ennen varsinaisen kokouksen alkua Rauman Lukko ry:n toiminnanjohtaja Jari Neuvonen esitteli Lukon toimintaa sekä seuraa, Suomen ja Ruotsin jääkiekko-liittojen yhteishanketta ”Parempaa Peliä”.

Puheenjohtaja Pasi Koski avasi kokouksen. Avauspuheenvuorossaan hän ihmetteli miksei liikkumattomuuspommiin ole tartuttu kunnolla kun vain joka viides suomalainen liikkuu riittävästi terveytensä ja hyvinvointinsa kannalta.

Hän totesi myös, että maan ensimmäinen liikuntapoliittisen selonteon ehdotuksista ainakin liikunnan ja urheilun budjetin vahvistaminen valtion yleiskatteellisen budjetin puolelta ja liikunnan levittäminen poikkihallinnollisesti näyttävät menevän eteenpäin. LiikUn strategiapäivitys tehtiin, jotta pystyttäisiin entistä paremmin huolehtimaan oleellisimmista asioista.

Lopuksi Koski totesi, että liikunnan aluejärjestöjen työllä on kysyntää ja niillä on tärkeä tehtävä liikuntakulttuurin elinvoimaisuuden ylläpitäjänä ja vahvistajina, ja että aluejärjestöjä tarvitaan ehkä enemmän kuin koskaan. Tulevaisuuteen katsotaan ylpeydellä ja haasteet tunnistaen.

Vuoden 2019 hallitus: Riikka Visa, Jari Neuvonen (varapuheenjohtaja), Satu Mikola, Ari Murtonen, Pasi Koski (puheenjohtaja), Tarja Mäki-Punto-Ristanen (varapuheenjohtaja), Henry Toivari, Esa Taka-Prami. Kuvasta puuttuvat jäsenet: Mari Kaunistola, Marko Kononen, Ville Lintunen, Vesa Valkonen. Takana syksyllä uutena aluejohtajana aloittanut Pekka Potinkara.

Kokouksessa käsiteltiin ja hyväksyttiin LiikUn vuosikertomus ja vahvistettiin tilinpäätös sekä myönnettiin vastuuvapaus tilivelvollisille vuodelta 2018.

Kevätkokous valitsi ehdollepanotoimikunnan valmis-telemaan syysvuosikokouksessa tehtäviä LiikUn puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja hallituksen jäsenten valintaa. Toimikuntaan valittiin Timo Santavuo puheenjohtajaksi ja jäseniksi Reijo Kallio, Markku Mattila, Saara-Sofia Siren sekä Jukka Tuominen.

Kevätkokous päätti LiikUn jäsenmaksun suuruudeksi vuodeksi 2020 hallituksen esityksen mukaisesti 60 euroa jäseneltä. Kokouksessa oli läsnä kuusi LiikUn jäsenyhdistystä.

Syyskokous

Sääntömääräinen syyskokous pidettiin Turussa, Radisson Blu Marina Palacessa 20.11.2019. Kokouksen puheenjohtajana toimi Pekka Rautee ja sihteerinä toimi aluejohtaja Pekka Potinkara. Kokouksessa oli edustettuna 18 LiikUn jäsenyhdistystä.

Kokouksen avauspuheenvuorossa puheenjohtaja Pasi Koski onnitteli suomalaista jalkapalloa todetes- saan miesten A-maajoukkueen selvinneen arvokisoi- hin ensimmäisen kerran.

Koski totesi huolensa lasten ja nuorten liikkumisesta. Vain kymmenesosa 15-vuotiaista liikkuu tervey- tensä kannalta riittävästi, ja että 2000-luvulla synty- neillä suomalaisilla on jopa vaikeuksia päästä kyyk- kyyn. Seuratoimintaan käy edelleen tutustumassa yhdeksän kymmenestä lapsesta, mutta teini-iässä seuraharrastus hiipuu.

Koski muistutti, että päivälleen vuosi sitten Suomen ensimmäinen liikuntapoliittinen selonteko oli edus- kunnan käsittelyssä. Asioita on jo lähtenyt liikkeelle ja hallitusohjelmassa liikunta on vahvasti esillä. Silti liikunnan merkitystä hyvinvoinnin kannalta ei ole kirjauksissa tarpeeksi huomioitu.

Lisäksi Koski totesi, että Suomessa julkistettiin vä- hän aikaa sitten aikuisten uudet liikkumissuosituks- et. Muutoksena aikaisempaan nyt huomioidaan liikumi- sen ja liikunnan lisäksi myös kevyt liikuskelu ja uni, sekä aiempaa enemmän hyvinvointi kokonaisuutena.

LiikUn tilanteen Koski totesi olevan hyvä, kuten on ollut jo pitkään, ja jatkoi, että nyt ollaan historialli- sessa tilanteessa, kun ensimmäistä kertaa Jari Haapa- nen, joka on ollut alusta saakka mukana, ei ole enää aluejohtajana esittelemässä asioita. Uutena aluejoh- tajana ja esittelijänä on Pekka Potinkara.

Kokous hyväksyi LiikUn toiminta- ja taloussuunni-

telman vuodeksi 2020.

Kokous valitsi ehdollepanotoimikunnan esityksestä LiikUn puheenjohtajaksi Pasi Kosken Aurasta, vara- puheenjohtajaksi Tarja Mäki-Punto-Ristasen Loimaal- ta sekä hallituksen jäseniksi vuosiksi 2020-2021 seu- raavat henkilöt: Satu Mikola, Mari Kaunistola, Marko Kononen ja Henry Toivari.

Tilintarkastajiksi vuodeksi 2020 valittiin Mika Leino KHT ja Toni Koivu HT sekä varatilintarkastajiksi Kalle Laaksonen KHT ja Juha Välimäki KHT.

Palkitseminen

LiikUn huomioimiset

Toimintavuoden aikana ei kutsuttu uusia kunniajäse- niä. Keijo Ketonen on LiikUn kunniapuheenjohtaja ja kunniajäseniä ovat Reijo Kallio, Timo Santavuo, Tapani Liski ja Markku Mattila.

LiikU myöntää vuosittain ansiomerkkejä seuratoi- minnassa ansioituneille henkilöille. Ansiomerkin vuonna 2019 ovat saaneet:

LiikUn standaari

Tarvasjoen Urheilijat

Kultainen ansiomerkki

Olavi Ala-Nissilä (Loimaan Jankko ja Alastaro Golf), Ritva Koivumäki (Siikaisten Sisä), Jaakko Laine (Tarvasjoen Urheilijat), Jarkko Mäenpää, (Tarvasjoen Urheilijat), Jyrki Mäenpää (Tarvasjoen Urheilijat), Timo Uusitupa (Tarvasjoen Urheilijat)

Hopeinen ansiomerkki

Arto Aunola (Turun Urheilutoimittajien Kerho), Pekka Korhonen (Siikaisten Sisä), Kimmo Marjamäki (Siikaisten Sisä), Raili Rovio (Siikaisten Sisä)

Tunnustuslevyke

Antti Erkintalo (Siikaisten Sisä), Tapani Harju (Siikaisten Sisä), Jyrki Koskinen (Siikaisten Sisä), Pau- la Luoma (Siikaisten Sisä), Antti Salo (Siikaisten Sisä), Markku Tuominiemi (Siikaisten Sisä), Tarmo Tuomi- niemi (Siikaisten Sisä)

Muistomitali

Lea Erkkilä (Siikaisten Sisä), Esko Harju (Siikaisten Sisä), Martti Paukkunen (Siikaisten Sisä), Markku Vestergård (Siikaisten Sisä), Terttu Vuorela (Siikaisten Sisä), Huittisten Liikuntahalli, TUL V-S piiri ry

Urheilugaalat

Suomen Urheilugaala

Suomen Urheilugaalassa 16.1. LiikUn aluejohtajana toiminut Jari Haapanen ja Etelä-Savon Liikunta ry:n aluejohtajana toiminut Heino Lipsanen palkittiin Urheilun Taustavoima –palkinnolla. Perusteluissa heidän todettiin olevan esimerkillisiä aluejohtajia, jotka ovat vuosikymmenien ajan edistäneet ja uudistaneet liikuntaa ja urheilua alueillaan. Etelä-Savon Liikunnan johtajana toiminut Lipsanen ja Lounais-Suomen Liikuntaa ja Urheilua vetänyt Haapanen ovat pitäneet yllä aluejärjestöjen merkitystä muuttuvassa yhteiskunnassa. Alueyhdistysten kampanjat, koulutukset ja leirit innostavat liikkumaan, auttavat seurojen arkea ja parantavat sekä vapaaehtoisten että ammattilaisten osaamista liikunnan arjessa.

Jari Haapanen palkittiin Suomen Urheilugaalassa Urheilun Taustavoima -palkinnolla.

Maakunnalliset Urheilugaalat

LiikU toteutti maakunnalliset urheilugaalat Turussa Logomossa ja Porissa Cygnaeuksen juhlatilassa.

Gaaloissa palkittiin vuoden 2019 ansioituneet henkilöt ja tahot. Gaalat onnistuivat hyvin ja vuoden parhaita sekä ansioituneita oli juhlimassa Turussa 872 ja Porissa 470 gaalavierasta.

Varsinais-Suomen vuoden 2019 palkitut (palkittiin Varsinais-Suomen Urheilugaalassa 1.2.2020):

Elämänura: Raimo Heinonen, Turun Urheiluliitto
Paavo Nurmi Keskuksen kannustus-palkinto: Christina Sandell, Turun Judoseura, judo

Urheilukulttuurin Edistäjä: Paavo Nurmi Marathon
Varsinais-Suomen Hall of Fame kunniagallerian uudet jäsenet: Harri Larva, Kaarlo Mäkinen ja Turun Sanomat

Vuoden Akatemiaurheilija: Taika Koilahti, Turun Weikot, pituushyppy

Vuoden Jokeripalkinto: Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ry

Vuoden Joukkue: LP Viesti, lentopallo

Vuoden Koulu/ Seura -yhteistyöpalkinto: Salon kaupunki

Vuoden Läpimurto: Taika Koilahti, Turun Weikot, pituushyppy

Vuoden Nuori Urheilija: Alex Naumi, Kosken Kaiku, pöytätennis

Vuoden Sykähdyttävin Urheilutapahtuma: Agilityn MM-kilpailut

Vuoden Taustavoima: Keijo Poutiainen, Salon Vilpas

Vuoden Työyhteisöliikuttaja: Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

Vuoden Urheilija: Kaapo Kakko, TPS, New York Rangers, jääkiekko

Vuoden Urheiluteko: TPS Salibandy

Vuoden Valmentaja: José Riveiro, FC Inter, jalkapallo

Satakunnan vuoden 2019 palkitut (palkittiin Satakunnan Urheilugaalassa 8.2.2020):

Vuoden työyhteisöliikuttaja: Ulvilan varhaiskasvatus

Vuoden liikuttajakunta: Rauman kaupunki

Urheilugaalan erikoispalkinto: Timo Stenfors, koululiikuntaliitto

Vuoden akatemiaurheilija: Fanny Lamminen, painonnosto

Elämänura-palkinnolla Varsinais-Suomen Urheilugaalassa palkittiin Raimo Heinonen

Vuoden Satakuntalainen nuori urheilija: Ville Heinola, jääkiekko
 Vuoden urheilukulttuurin edistäjä: Karhuviesti
 Vuoden koulu-seura-kunta yhteistyö: Ulvilan kaupunki ja seurat
 Vuoden Jokeripalkinto: Juha Lahdenranta, kiekkonheitto
 Vuoden urheiluvaikuttaja: Asko Uurasjärvi, hiihto
 Vuoden urheiluteko: Sanna Pasanen, keilailu
 Satakuntalaisen urheilun elämänura –palkinto: Lasse Heikkilä, jääkiekko ja jalkapallo
 Vuoden läpimurto: Oliwer Kaski, Juho Lammikko ja Niko Ojamäki, jääkiekko
 Vuoden Satakuntalainen tähtiseura: Rauman Naisvoimistelijat ry
 Vuoden Satakuntalainen urheiluseura: Pallo-lirrot ry
 Vuoden joukkue: Jämin Jänne, hiihto 4x10km viestijoukkue
 Vuoden valmentaja: Kai Keinänen, karate
 Satakuntalainen urheilu-ura: Kalevi Lahdenranta, painonnosto ja voimannosto
 Satakuntalainen urheilu-ura: Kati Venäläinen, hiihto
 Satakuntalainen urheilu-ura: Risto Tuominen, pesäpallo
 Vuoden Urheilija: Amanda Kotaja, ratakelaus

Vuoden Urheilija –palkinnon Satakunnan Urheilugaalassa sai ratakelaja Amanda Kotaja.

Jäsenseurojen valitsevat vuoden seuratyöntekijät

Aurinko Golf ry	Mika Kairinen
Huovinretki ry	Tauno Mattila
Kaarinan Karjala-seura/ Kaarinan Karhut ry	Satu Juhola
Liikuntaseura Pori ry	Marja Koskinen
Loimaan Korikonkarit ry	Seppo Taatila
Paimion Pesis ry	Petri Tiittanen

Perniön Urheilijat ry
Porin Ju-jutsuseura ry
Tanssiseura Sekahaku ry
Tanssiurheiluseura Oikea Rytmi ry
Turun Työpaikkaliikunta TUPI ry
Raision Kuula ry
Yyteri Golf ry

Jouni Jokela
Petri Nordlund
Lasse Liski
Sirpa Leino
Simo Rivala
Anne Maunula
Tuula-Maria Soukki

Kuntien valitsevat vuoden seuratyöntekijät

Aura	Anja Isotalo
Eurajoki	Jussi Salo
Harjavalta	Kalle Kokki
Honkajoki	Anne Mieskonen
Huittinen	Timo Kuusisto
Jämijärvi	Toni Sorvali
Kaarina	Markus Valenius
Kankaanpää	Lauri Kujanpää
Karvia	Saana Heiniluoma
Kemiönsaari	Heidi Pönni
Kokemäki	Tarja Härkisuo
Koski Tl	Leena Aarikka
Kustavi	Maritta Jalonen
Laitila	Ilkka Vuorela
Lieto	Markku Laine
Loimaa	Eila Nummila
Marttila	Anne Valta
Masku	Raimo Miettinen
Merikarvia	Sanna Niittyneimi

Auran Nuorisoseura ry
Luvian Veto ry
Harjavallan Vesihiihtäjät ry
Honkajoen Seudun Urheilijat ry
Salibandyseura Ropusakki ry
Jämijärven Kiekko ry
SBS Littoinen ry
Kankaanpään Maila ry
Karvian Kiri ry
Dragsfjärds Idrottsklubb rf ja Kimito Sportförening rf
Kokemäen Naisvoimistelijat ry
Kosken Kaiku ry
Kustavin Ahto ry
Laitilan Jyske ry
FC Nuo Tee Pee ry
Loimaan Petanque
Marttilan Murto
Kankaisten Golf ry
Merikarvian Jääurheilijat ry

Mynämäki	Tommi Lautanala	Wirmo Discgolf Mynämäki ry
Naantali	Tomi Viro	VG-62 ry
Nakkila	Antti-Matti Kivelä	Nakkilan Nasta ry ja Nakkilan liikuntaseura ry
Nousiainen	Veijo Valtonen	Kuhankuonon Latu & Polku
Oripää	Irmeli Isotalo	Rasti 88 ry
Paimio	Anne Laaksonen	Paimion Haka ry
Pomarkku	Juha Räihä	Pomarkun Pyry ry
Pori	Kari Virtanen	Porin Kuntoilijat ry
Pöytyä	Suvi Vainikkala	Pöytyän Urheilijat ry
Raisio	Leena Rosama	Raision Urheilijat ry uintijaosto
Rauma	Susanna Malinen	Rauman Taitoluistelijat ry
Salo	Visa Koponen	Perttelin Peikot ry
Sauvo	Laura Parkkunen	Sauvon Syke ry
Siikainen	Jyrki Koskinen	Siikaisten Sisu ry
Somero	Olli Nuotio	Someron Esa ry
Säkylä	Elina Jokela	Köyliön Lallit ry
Turku	Veikko Jalonen	Turun Kisa-Veikot ry
Ulvila	Rauno Rantanen	FC Ulvila ry
Uusikaupunki	Pauliina Aalto	Uudenkaupungin Kenttäkarhut ry
Vehmaa	Annina Vanhatalo	Vehmaan Kiisto ry ja UHV Bulls ry

LiikUn jäsenet

Järjestöjäsenet (28 kpl)

Hengitysliitto HELI ry, Lounais-Suomen Taitoluistelu ry, Paavo Nurmi -keskus kannatusyhdistys, Satakunnan Hiihto ry, Satakunnan Suunnistus ry, SPL:n Satakunnan piiri ry, SPL:n Turun piiri ry, Suomen Ampumaurheiluliitto ry, Suomen Jääkiekkoliitto ry, Suomen Jääkolkkaliitto ry, Suomen Käsipalloliitto ry, Suomen Lentopalloliitto ry, Suomen Pesäpalloliitto ry, Suomen Ratsastajainliitto ry, Suomen Salibandyliitto ry, Suomen Taitoluistelu liitto ry, Suomen Tennisliitto ry, Suomen Voimisteluliitto ry, SVUL:n Satakunnan piiri ry, SVUL:n Varsinais-Suomen piiri ry, TUL:n Satakunnan piiri ry, TUL:n Varsinais-Suomen piiri ry, Varsinais-Suomen hiihto ry, Varsinais-Suomen Näkövammaiset ry, Varsinais-Suomen Pesis ry, Varsinais-Suomen Suunnistus ry, Varsinais-Suomen Sydänpiiri ry ja Varsinais-Suomen Yleisurheilu ry.

Liikunta- ja urheiluseurajäsenet (235 kpl)

Aboa Aquanauts ry, Agility-Team Turku ry, Ahlaisten Urheilijat ry, Angelnien Ankkuri ry, Aura Golf ry, Auran Palokunnan Urheilijat ry, Auranmaan Painiseura ry, Aurinko Golf ry, BC Sisu ry, BMX Turku ry, Budokwai ry / Taekwondo Team Turku, Club Cucaracha Yläne ry, COCO Sport ry, Copper Hill Curling Club ry, DC Diamond ry, Eurajoen Keilailuliitto ry, Eura-Kauttuan Urheilijat ry, Euran Naisvoimistelijat ry, Euran Pallo ry, Euran Raiku ry, FBC Turku ry, FBT Karhut United ry, FC Halikko ry, Fera ry, Grappling Team Pori ry, Halikon Hakoniskat ry, Harjattula Golf & Country Club ry, Hiisirasti ry, Hinnerjoen Yritys ry, Hirvensalon Heitto ry, Honkajoen Seudun Urheilijat ry, Honkilahden Vesat ry, Huittisten Voimistelu ja Liikunta ry,

Huovinretki ry, Ihoden Kiri ry, Jämin Jänne ry, Kaarina Motocross ry, Kaarinan Karjalaseura ry/Kaarinan Karhut, Kaarinan Pojat ry, Kalannin Vankka ry, Kankaanpään Maila ry, Kankaanpään Seudun Leisku ry, Kankaanpään Suunnistajat ry, Kankaanpään Urheilijat ry, Kankaisten Golf ry, Karunan Urheilijat ry, Karvian Kiri ry, Kemiön Kiilat ry, Kiekko-67 juniorikiekko ry, Kiikoisten Kirma ry, Kiskon Kiskoajat ry, Kokemäen Kerhoampujat ry, Kokemäen Naisvoimistelijat ry, Kosken Kaiku ry, Kotimäen Ratsastajat ry, Kuparikiekko Jr ry, Kustavin Ahto ry, Kuusjoen Humu ry, Kyläsaaren Kajastus ry, Köyliön Lallit ry, Lahjan Tytöt ry, Laitilan Jyske ry, Lapin Salama ry, Lassilan Louhu ry, Lauttakylän Luja ry, Liedon Naisvoimistelijat ry, Liedon Pallo ry, Liedon Parma ry, Liikuntaseura Pori ry, Loimaan Jankko ry, Loimaan Korikonkarit ry, Loimaan Palloilijat Junioripesis ry, Loimi-Kiekko ry, Luoteis-Satakunnan Ratsastajat ry, Luvian Ratsastajat ry, Luvian Veto ry, Maarian Mahti ry, Maarian Reipas ry, Mailajuniorit ry, Marttilan Murto ry, Maskun Kataja ry, Maskun Palloseura ry, Merikarvian Seudun Ampujat ry, Merimaskun Ahto ry, Mesuca Basket ry, Metsämaan Urheilijat ry, Muurlan Vihuri ry, Mynämäen Isku ry, Mynämäen Seudun Latu ja Polku ry, Naantalin Löyly ry, Naantalin Taekwondo ry, Naantalin Voimistelijat ry, Nakkilan Paterit ry, Nakkilan Vire ry, Nice Futis ry, Noormarkun Koitto ry, Noormarkun Nopsa ry, Nousiaisten Susi ry, Oripään Urheilijat ry, Paattisten Pamaus ry, Paimion Haka ry, Paimion Naisvoimistelijat ry, Paimion Pesis ry, Paimion Rasti ry, Paimion Urheilijat ry, Paraisten Sport ry, Peimarin Latu ja Polku ry, Peli-Weljet Panelia ry, Perniön Urheilijat ry, Perttelin Peikot ry, Pesäkarhut ry, Petanque Club de Pori ry, Piikkiön Kehitys ry, Piikkiön Palloseura ry, Porin Golfkerho ry, Porin Judoseura Fudoshin ry, Porin Ju-jutsu seura ry, Porin Kendoseura ry, Porin Minigolf-Aces ry, Porin Narukerä ry, Porin Shotokan Karate Dojo ry, Porin Tae Kwon Do ry, Porin Taitoluistelu ry, Porin Tarmo ry, Porin Veto ry, Porin Ässät ry, Prättä-Jouset Loimaa ry, Punkalaitumen Kunto ry, Pyhärannan Myrsky ry, Pyrkivä Gymnastics ry, Pöytyän Urheilijat ry, Raisio Futis ry, Raision Jumpparit ry, Raision Kuula ry, Raision Loimu Juniorit ry, Raision Nuorisokiekko ry, Raision Pyryt ry, Raision Rinkka ry, Rasti-Lukko ry, Rauman Judoseura Samurai ry, Rauman Latu ry, Rauman Lukko ry, Rauman SalBa ry, Rauman Taitoluistelijat ry, Rauman Urheilijat ry, Reposaaren Urheilijat ry, Runosmäen Urheilijat ry, Ruskon Naisvoimistelijat ry, Ruskon Yritys ry, Rymättylän Soihtu ry, Salibandy Naantali ry, Salo Golf ry, Salon Karateklubi ry, Salon Palloilijat ry, Salon Ratsastusseura ry, Salon Vilpas Koripallo ry, Sauvon Syke ry, Sauvon Urheilijat ry, SBS Wirmo ry, Segelföreningen i Björneborg-BSF r.f., Siikaisten Sisu ry, Skating Club Turku ry, Skating Team Raisio ry, Someron Esa ry, Someron Liikunta ry, Someron Pallo Lentopallo ry, Someron Voima ry, Suomen Yuishinkai ry, Säskylän Karhukopla ry, Säskylän Naisvoimistelijat ry, Säskylän Urheilijat ry, Taivassalon Tahti ry, Tanssiseura Sekahaku ry, Tanssiurheiluseura Bolero ry, Tanssiurheiluseura Fregolina ry, Tanssiurheiluseura Oikea Rytmi ry, Tanssiurheiluseura Swivel ry, Tarvasjoen Urheilijat ry, TPS Juniorijääkiekko ry, TPS Salibandy ry, Turku Aikikai ry, Turku Cheerleadingseura Smash ry, Turku Disco & Show dancers ry, Turku-Pesis ry, Turun Amerikkalainen Jalkapallo ry, Turun Ateleettiklubi ry, Turun Ju-jutsuseura ry, Turun Jääkiekkotuomarit ry, Turun Kisa-Veikot ry, Turun Kontaktikaratseura ry, Turun Laskuvarjourheilijat ry, Turun Latu ry, Turun Liikuntaseura ry, Turun Moottorikerho ry, Turun Nappulaliiga ry, Turun NMKY ry, Turun Pallokerho ry, Turun Pursiseura ry, Turun Pyrkivä ry, Turun Ratagolfseura ry, Turun Riennon Koripallo ry, Turun Riennon Taitoluistelu ry, Turun Riento ry, Turun Rientävä ry, Turun Ringette ry, Turun Seudun Agilityurheilijat ry, Turun Seudun Ampujat ry, Turun Sirkus ry, Turun Slalomseura ry, Turun Soutajat ry, Turun Sulka ry, Turun Suunnistajat ry, Turun Toverit ry, Turun Työpaikkaliikunta - TUPI ry, Turun Urheiluliitto ry, Turun Urheiluratsastajat ry, Turun Weikot ry, Turun Voimistelijat ry, TVS-Tennis ry, Ulvilan Pesä-Veikot ry, Ulvilan Ura ry, Ulvilan Voimistelu ja Liikunta ry, Ura Basket ry, Uudenkaupungin Ratsastajat ry, Vahdon Tuisku ry, Vanhankylän Alku ry, Varsinais-Suomen Veteraaniturheilijat ry, Vartsalan Sauva ry, Vehmaan Kiisto ry, West Coast Racing Club ry, VG-62 ry, Voimistelu- ja urheiluseura Kytö ry, Yläneen Kiri ry, Yyteri Golf ry, Åbo Lawn-Tennis Klubb rf,

Vuoden 2019 aikana LiikUn jäseneksi liittyivät seuraavat yhdistykset: Kankaisten Golf ry, Someron Voima ry, Auran Palokunnan Urheilijat ry, Pyrkivä Gymnastics ry, Paimion Pesis ry ja Kaarinan Karjalaseura ry/Kaarinan Karhut.

Vuoden 2019 aikana erosivat tai poistettiin LiikUn jäsenyydestä seuraavat yhdistykset: Liike-18 ry, Satakunnan Pesäpallo ry ja Nesteen Soutajat ry.

Rajattomasti liikuntaa -kuntakumppanuus

Rajattomasti liikuntaa -kuntakumppanuus (RL) jatkui myös vuonna 2019. Yhteistyöhön osallistuu ja sen koordinoinnin rahoittaa II Turun seudun kuntaa: Kaarina, Lieto, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Paimio, Raisio, Rusko, Sauvo ja Turku. Turku osallistuu yhteistyöhön 0,15 euroa per asukas - ja muut kunnat 0,30 euroa per asukas -osuudella.

Rajattomasti liikuntaa -yhteistyön tuloksena on syntynyt

- Nuorten Mihi-toiminta, jonka puitteissa kunnissa on tarjolla kymmeniä matalan kynnyksen maksuttomia liikuntaryhmiä joko seurojen kanssa yhteistyöllä, kunnan omana toimintana tai ostopalveluna toteutettuna. Rekisteröityneitä mihiläisiä on noin 3000 ja ryhmiin osallistuvia on vaihtelevasti muutamasta osallistujasta noin kahteenkymmeneen.

- Wertaisliikuttajatoiminnalla tuetaan ikäihmisten liikuntaa. Wertaisliikuttajakoulutukseen osallistui 95 toiminnasta kiinnostunutta. Kuntien edustajien mukaan jokainen koulutukseen osallistuja toimii kunnassaan jonkinlaisessa wertaisliikuttajaroolissa: ulkoiluystävinä, tasapaino- tai kuntosaliryhmien apuna tai omissa yhdistyksissään. Toiminnan piirissä on satoja ikäihmisiä.
- Leikkipuistojumppa-koulutukseen osallistui maaliskuussa noin 20 henkilö eri kunnista, ja toimintaa järjestettiin lähes jokaisessa RL-kunnassa keväällä ja kesällä. Se sai erittäin positiivisen vastaanoton. Ryhmiin osallistui kymmeniä aikuisikäisiä jumppaajia ja ryhmien toimintaa jatkettiin

monissa kunnissa pidemmälle syksyyn.

- Olympiakomitean Suomisport -palveluun liittyvä kuntien seurapalvelun konseptointi, jota työstettiin yhdessä Olympiakomitean palkkaaman projektipäällikön kanssa toukokuusta joulukuuhun. Tätä toteutettiin opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) erillisellä avustuksella.
- Uutiskirje LiikuntAsiaa -vaikuttamisviestintää alueen kuntien päättäjille, johdolle ja vaikuttajille sekä alueen kansanedustajaehdokkailla. LiikuntAsiaa – Soveltava liikunta -uutiskirje lanseerattiin.
- Yhteisen strategisen tarkastelun ja seurannan valmistelua jatkettiin ja ensimmäiset luonnokset yhteisestä liikuntanäkemyksestä synnnyttiin jatkokehittämistä varten.

Kuntakumppanuuden laajentaminen Satakunnan kuntiin

OKM:n erillisrahoitusta on saatu myös kuntakumppanuustoiminnan laajentamiseen LiikUn alueella. Erytyspanosta on kohdennettu Satakunnan kuntiin, ja tätä toteutettiin yhteisesti LiikUn Porin toimiston kanssa. Keväällä 2019 käytiin alustavia yhteistyökeskusteluja 13 satakuntalaiskunnan kanssa. Lokakuussa 12 kunnan kanssa luotiin konkreettisempaa suunnitelmaa yhteistyön jatkolle vuonna 2020, jota tarkennettiin vielä joulukuussa 12 kunnan kesken. Vuoden 2020 aikana tullaan keskittymään isompiin monialaisiin kuntakohtaamisiin, joihin kuntien liikuntatoimen edustajat voivat koota edustajiaan.

Liikkuva lapsuus ja nuoruus

LiikU on toiminut lasten ja nuorten liikunnan Lounais-Suomen alueellisena kehittäjänä ja koordinaattorina. Keskeinen tavoitteemme on ollut edistää lasten ja nuorten päivittäistä liikkumista yhdessä paikallisten ja valtakunnallisten liikuntatoimijoiden kanssa. Lasten ja nuorten liikunnan keskeiset yhteistyötahot ovat valtakunnan tasolla olleet: Olympiakomitea, lajiliitot, Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry, Soveltava Liikunta SoveLi ry, Liikkuva koulu -ohjelma, Liikunnan ja kansanterveyden edistämisen säätiö (LIKES), Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) ja Opetushallitus (OPH). Paikallistason keskeisimmät yhteistyötahot ovat Aluehallintovirasto (AVI), kunnat eri hallintokuntineen, lajiliittojen alueelliset organisaatiot sekä urheiluseurat.

Liikkuvan lapsuuden ja nuoruuden tärkeimmät painopisteet 2019 olivat:

1. Päivittäisen liikkeen lisääminen.
Keinoina valtakunnalliset liikunnan edistämisen ohjelmat: Ilo kasvaa liikkuen, Liikkuva koulu ja Liikkuva opiskelu toiminnan edistäminen paikallistasolla.
2. Liikuntatapahtumat.
Liikuntaleirien sekä toiminnallisten vanhempainiltojen ja liikuntapäivien toteuttaminen yhdessä eri tahojen kanssa.
3. Arjen aktiivisuus – lisää harrastamisen mahdollisuuksia.
Harrastusmahdollisuuksien edistäminen osana koulupäivää. Tavoitteena on ollut edistää sekä hallintokuntien että seurojen välistä yhteistyötä lasten harrastusmahdollisuuksien edistämiseksi.

1. Päivittäisen liikkeen lisääminen

Liikkuva koulu -ohjelma sekä Liikkuva opiskelu -ohjelma

”Tunti liikuntaa jokaisen peruskoululaisen päivään” -tavoitteen edistämistä jatkettiin neljättä vuotta yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa Lounais-Suomen alueella. Vuoden 2019 lopussa 317 koulua oli rekisteröitynyt Liikkuvaksi kouluksi Lounais-Suomen alueelta. Prosentuaalisesti tämä tarkoittaa, että 97 prosenttia Lounais-Suomen alueen kouluista oli lähtenyt liikkunnallistamaan koulupäivää. Painopisteenä oli koulujen henkilöstön kannustaminen nykytilan arvioinnin hyödyntämiseen Liikkuva koulu -toiminnan kehittämiskohteiden valinnassa.

Liikkuva opiskelu -ohjelman edistäminen käynnistyi vahvemmin LiikUn osalta. Toisen asteen oppilaitosten valtakunnalliset kokeilut käynnistettiin kaksi vuotta sitten. Nyt toisen asteen toiminnan edistäminen siirtyi vahvemmin maakunta tasolle. Toisen asteen osalta saavutettiin LiikUn ensimmäiselle vuodelle asetettu tavoite. Vuoden loppuun mennessä oli 50 prosenttia toisen asteen oppilaitoksista rekisteröitynyt mukaan Liikkuva opiskelu -ohjelmaan. Nykytilan arvioinnin oli täyttänyt 29 toisen asteen oppilaitosta eli 43 prosenttia Lounais-Suomen alueen oppilaitoksista. LiikUn toimesta oppilaitoksille tarjottiin mm. Liikkuva opiskelu -työpajoja, Liikuntatutor -koulutusta sekä toisen asteen oppilaitoksille kohdennettuja Liikkuva opiskeluverkostotapaamisia, jotka toteutettiin 29.1. sekä 27.8. Lounais-Suomen aluehallintovirastossa.

Lounais-Suomen Liikkuva koulu- ja Liikkuva opiskelu verkosto kokoontuivat vuoden aikana kaksi kertaa: 17.4. Raumalla, Raumanmeren peruskoulussa teemalla koulumatkapyöräily sekä 28.11. Uudenkaupungin yhtenäiskoulussa. Tällöin teemana oli teknologian hyödyntäminen liikkumisen edistämiseksi. Koontumisten tavoitteena on ollut tutustuminen, osaamisen jakaminen ja kehittämisideoiden saaminen toisilta toimijoilta. Lisäksi LiikU toteutti Lounais-Suomen rehtoritilaisuudessa työhyvinvointi sekä Liikkuva koulu -puheenvuorot 12.4. Uudessakaupungissa.

Lounais-Suomen Liikkuva koulu- ja opiskelu -seminaari toteutettiin 31.10.-1.11.2019 Turussa sekä Tallink Siljalla. Seminaari järjestettiin yhteistyössä Lounais-Suomen aluehallintoviraston kanssa. LiikUlla oli vastuu tapahtuman järjestelystä.

LiikUlla on toiminut vuoden aikana kuusi aktiivista Liikkuva koulu -ja Liikkuva opiskelu mentoria: Sofia

Hilkska, Olli Ranta, Liisa Taimen, Tiina Tenho, Karita Toivonen ja Timo Tuusvuori. Mentorit toimivat Liikkuville kouluille sekä Liikkuville oppilaitoksille apuna toiminnan käynnistämässä ja kehittämässä koulu- ja oppilaitoskohtaiset tarpeet huomioiden. Mentorit osallistuivat valtakunnalliseen Liikkuva ja oppiva – yhteisö seminaariin 1.-2.4. Tampereella, Lounais-Suomen Liikkuva koulu -seminaariin 31.10.-1.11. sekä yhteisiin kehittämispalavereihin. Lisäksi kouluttajille järjestettiin koulutuspäivät Turussa (Harjattula Golf & Country Club) ja Porissa (Sahakosken Pirtti) sekä pikkujoulut Turussa ja Porissa. Tässä yhteydessä tehtiin katsaus tulevaan vuoteen 2020.

Liikkuva koulu – ja Liikkuva opiskelu -ohjelman edistämistyötä paikallisesti rahoitti Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM). Liikunnan aluejärjestöjen yhteistä hanketta hallinnoi Hämeen Liikunta ja Urheilu ry.

Liikunnallisen elämäntavan paikalliset kehittämisavustukset toisen asteen oppilaitoksille

LiikU on tiedottanut oppilaitoksia ja kuntia Liikkuva opiskelu -ohjelman kehittämisavustuksista sekä mentoroinut halukkaita kuntatoimijoita hakemusvaiheessa. Lounais-Suomen aluehallintoviraston (AVI) rahoittamia Liikkuva opiskelu hankkeita vuonna 2019 olivat: Huittisten kaupunki, 11 000 € (Lauttakylän lukio), Kaarinan kaupunki, 9 000 €, Kankaanpään kaupunki, 11 000 €, Kokemäen kaupunki, 9 000 €, Laitilan kaupunki, 3 000 €, Liedon kunta, 5 000 €, Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä, 20 000 € (Novida), Länsirannikon Koulutus Oy/WinNova, 25 000 €, Mynämäen kunta, 8 500 €, Naantalın kaupunki, 10 000 €, Nakkilan kunta, 6 000 €, Paasikiviopisto yhdistys ry., 4 000 €, Raision seudun koulutuskuntayhtymä, 24 000 €, Salon kaupunki, 14 000 €, Salon Seudun Koulutuskuntayhtymä, 9 000 €, Satakunnan koulutuskuntayhtymä/SATAEDU, 13 000 €, Someron kaupunki, 3 500 €, Säskylän kunta, 1 000 €, Turun kaupunki, 150 000 €, Ulvilan kaupunki, 4 000 €, Åbo Akademi (Vasa övningsskolas gymnasium), 10 000 €. Lounais-Suomen alueen toisen asteen oppilaitosten Liikkuva opiskelu kokonaisrahoitus oli 350 000 €. Oppilaitosten omavastuuosuudet hankkeissa olivat 50 prosenttia.

Täydennyskoulutusta koulun henkilöstölle, vertaisliikuttajakoulutusta oppilaille

Koulujen henkilökunnalle on ollut tarjolla liikunnan täydennyskoulutusta ja oppilaille vertaisliikuttajakoulutusta. Suosituimmat täydennyskoulutukset koulun henkilökunnan keskuudessa olivat kolmatta vuotta peräkkäin Toiminnallisen oppimisen -koulutus sekä Liikkuva koulu -työpajat. Koulujen henkilökunnasta osallistui LiikUn järjestämiin koulutustilaisuuksiin

1682 henkilöä, joka oli 433 henkilöä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Tähän vaikutti eniten Liikkuva koulu kärkihankerahoituksen päättyminen keväällä 2019.

Välkkärit-koulutuksen tavoitteena on, että nuoret itse suunnittelevat liikuntaleikkejä ja -pelejä välitunneille ja kannustavat kaikkia osallistumaan liikunnalliseen välituntitoimintaan. Näin välitunneille saadaan nuorten näköistä ja -oloista tekemistä ja liikettä mukavasti yhdessä leikkien ja pelaillen. 644 oppilasta osallistui LiikUn toteuttamaan vertaisliikuttajakoulutukseen. Osallistujamäärä laski noin 900 nuorella edellisvuodesta. Tavoitteenamme on ollut, että kuntien liikuntatoimet yhteistyössä opetustoimen kanssa vastaavat vertaisliikuttajakoulutusten toteuttamisesta kuntakohtaisesti, jolloin toiminta saadaan vakiinutettua. Tässä tavoitteessa onnistuttiin muun muassa Salon ja Someron osalta.

Rauman opettajakoulutuslaitoksen liikuntaan erikoistuvia luokanopettajaopiskelijoita koulutettiin toteuttamaan Rauman alakoulujen Välkkäri -koulutukset. Koulutukseen osallistui 3. ja 4. vuosikurssin opiskelijoita 19 henkilöä. Välkkärit -koulutuksen lisäksi koulutuksen saaneet opiskelijat osallistuivat koulun toimintaan ”kummiopiskelijoina”. Heidän vastuulla oli Välkkäri-koulutuksen lisäksi muun muassa välitunti-toiminta ja sen kehittäminen.

Koulujen olosuhteiden kehittämistyötä toteutettiin yhteistyössä lähiliikuntapaikkarakentamisen ja suunnittelun ammattilaisten kanssa.

Toiminnalliset vanhempainillat ja liikunta-päivät

Varsinais-Suomessa järjestettiin huhtikuun aikana liikunta-aktiivisuuteen kannustava sekä vanhempien tietoisuutta liikunnan ja oppimisen välisistä yhteyksistä lisäävä, kouluille maksuton liikunnallinen vanhempainilta -kiertue. Kiertue toteutettiin 11 eri alakoululla: Ihalan koulu, Raunistulan koulu, Varissuon koulu, Seikelän koulu, Turun Lyseon koulu, Hannunniitun koulu, Friisilän koulu, Sauvon koulukeskus, Heikinsuon yksikkö, Piikkiön yhtenäiskoulu sekä Koivuhaan koulu. Kiertueella liikkui 2294 alakoulu-laista opettajineen. Mukana yhteistyökumppaneina kiertueella olivat Palloliiton Länsi-Suomen piiri sekä paikallinen seura, Suomen Golfliitto ry sekä paikallinen seura ja SuperPark Turku. LiikU markkinoi kiertueella Kesis-liikuntaleiriä ja vastasi kiertueen järjestelyistä. Turun Osuuskauppa (TOK) vastasi tapahtumissa terveellisestä välipalasta.

Lisäksi järjestimme tilauksesta monipuolisia, koulu-kohtaisesti räätälöityjä liikuntatapahtumia koulujen oppilaille.

Pitkis-Seikkailuissa osallistujamäärältään suurimmat olivat perinteisesti syksyllä toteutettu 5. luokkalaisille suunnattu seikkailupäivä Porin Ruosniemessä. Neljän päivän aikana 848 seikkailijaa pääsi melomaan, tekemään yhteistoimintatehtäviä luonnossa sekä ylittämään itsensä haasteellisissa tehtävissä.

Stipendit koulujen kevätjuhlissa

Turun Osuuskauppa toteutti yhteistyössä LiikUn kanssa hankkeen, jonka puitteissa jokainen TOK:n toimialueella toimiva alakoulu sai halutessaan jakaa Reilu Kaveri -stipendin. Sen avulla TOK ja LiikU halusivat olla kannustamassa Turun seudun alakoulujen oppilaita yhteisöllisyyteen ja toisten huomioon ottamiseen.

Stipendi kannustettiin luovuttamaan oppilaalle, joka ottaa kaikki mukaan leikkeihin ja toimii reiluna kaverina omassa koulu yhteisössään. Oppilaat valitsivat keskuudestaan stipendin saavan oppilaan, joka oli S -ryhmän 50 € lahjakortti. 85 alakoulua haki Reilu kaveri -stipendiä.

SuperPark Turku yhteistyössä LiikUn kanssa halusi olla kannustamassa oppilaita liikunnalliseen elämäntapaan. Mahdollistimme halukkaita Varsinais-Suomen alueen kouluja myöntämään Liikuntatsempari -stipendin oppilaalle, joka on energinen, esimerkillinen, kannustava ja reilu muita oppilaita kohtaan. 106 Varsinais-Suomen alueen koulua haki Liikuntatsempari -stipendiä, joka oli kaksi lippua Superparkkiin.

Ilo kasvaa liikkuen -ohjelma varhaiskasvatukseen

Liikkuva lapsi varhaiskasvatuksessa, yhteistyö ja verkostot lapsen liikkumisen edistäjinä -hanke (2017–2019) sai vuodelle 2019 jatkorahoituksen Opetus- ja kulttuuriministeriöstä (160 000 €). Hanketta toteuttivat yhteistyössä: Etelä-Savon Liikunta ry, Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu ry, Hämeen Liikunta ja Urheilu ry, Kainuun Liikunta ry, Keski-Pohjanmaan Liikunta ry, Keski-Suomen Liikunta ry, Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry, Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry, Pohjois-Savon Liikunta ry sekä Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry.

LiikUn Karita Toivonen vastasi valtakunnallisesti hankkeen hallinnoinnista. Lounais-Suomen alueella varhaiskasvatushankkeessa jatkoi palkattuna työnteijänä Teija Virtanen. Hän tapasi Lounais-Suomen alueen varhaiskasvatuksen kuntatoimijoita, kannustan lähtemään mukaan Ilo kasvaa liikkuen -ohjelmaan sekä kehittämään varhaiskasvatuksen liikuntamyön-teistä toimintakulttuuria. Varhaiskasvatuksen asiantuntija osallistui kolmen eri kunnan varhaiskasvatuksen liikunnan kehittämisen ohjausryhmien palavereihin (seitsemän kokousta).

Varhaiskasvatushankkeen keskeiset tavoitteet vuonna 2019 olivat:

1. Valtakunnallisen Ilo kasvaa liikkuen -ohjelmatyön paikallinen edistäminen sekä varhaiskasvatuksessa olevien alle kouluikäisten lasten päivittäisen liikunnan lisääminen.
2. Alueellisen ja paikallisen varhaiskasvatuksen verkostotyön edistäminen ja kehittäminen.
3. Varhaiskasvatuksen henkilöstön toiminnallisten menetelmien ja liikuntaosaamisen vahvistaminen.
4. Maakunnallinen viestintä alle kouluikäisten liikkumisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi.
5. Uusien liikunnan aluejärjestöjen mukaan ottaminen, perehdyttäminen, tiedon ja kokemusten jakaminen sekä yhteinen kehittäminen varhaiskasvatuksen liikunnan edistämiseksi kunnissa.

Vuoden aikana toteutettiin 16 kuntakohtaista Ilo kasvaa liikkuen kuntatilaisuutta, joihin osallistui 40 varhaiskasvatuksen esimiestä, varhaiskasvattajaa tai varhaiskasvatuksen liikuntakoordinaattoria. Tilaisuuksien tavoitteena oli käydä läpi varhaiskasvatuksen tausta-asiakirjat sekä esitellä Ilo kasvaa liikkuen -ohjelma. Lisäksi tavoitteena oli kannustaa kuntia ja varhaiskasvatuksen yksiköitä mukaan varhaiskasvatuksen liikuntamyön-teisen toimintakulttuurin edistämisen ohjelmaan, kartoittaa tuen tarvetta ohjelman edistämiseksi sekä edistää lasten päivittäistä liikkumista osana varhaiskasvatuspäivää. Kuntatapaamisista tehtiin kuntakohtaiset raportit

Sparrauksen tavoitteena on tukea varhaiskasvatuksen henkilöstöä lasten päivittäisen liikunnan edistämiseksi varhaiskasvatuksessa. Sparrauksen sisältö muokattiin aina kunkin tilaajan tarpeiden mukaisesti. Sparrauksia järjestettiin seitsemän, joissa osallistujia oli yhteensä 42.

LiikU järjesti neljä varhaiskasvatuksen liikuntakoordinaattoreille kohdennettua verkostotilaisuutta vuonna 2019: Raumalla (5.2.), Turussa (16.4.), Kaarinassa (15.9.) ja Porissa (9.10.) Rauman tilaisuuteen osallistui 11 varhaiskasvatuksen henkilöstöä, yhdeksästä kunnasta. Rauman tilaisuudessa mukana oli varhaiskasvatuksen asiantuntija Mari Sillman (Reunamo education research). Turussa oli 18 osallistujaa, 14:sta kunnasta. Paikalla oli myös aluehallintovirastosta liikuntatoimentarkastaja Tiina Kaijanen kertomassa hankkeen hallinnoinnista. Kaarinassa osallistujia oli 12, yhdeksästä kunnasta. Paikalla oli liikuntapalvelupäällikkö Tapio Svärd kertomassa Kaarinan kaupungin päiväkotien pihojen suunnittelusta ja rahoituksesta. Porissa osallistujia oli kymmenen, kahdeksasta kunnasta. Paikalla oli LiikUsta Juha Koskelo kertomassa LiikUn tuesta henkilöstö- ja liikuntaohjelman avulla. Tilaisuuksiin osallistui kaiken kaikkiaan varhaiskasvatuksen henkilöstöä 21:stä eri kunnasta yhteensä 51 henkilöä.

Lounais-Suomen varhaiskasvatuksen liikuntaseminaarit järjestettiin 11.10. Raisiossa ja 17.10. Porissa. Seminaareihin osallistui 181 varhaiskasvattajaa.

Hankkeen avulla jatkokehitettiin varhaiskasvatuksen toiminnallisen oppimisen -koulutusta kaikkien hankkeessa mukana olevien liikunnan aluejärjestöjen käyttöön sekä kokeiltiin varhaiskasvatuksen esimiesten johtaja –työpajaa. Liikuntaa pienissä tiloissa -koulutuksen uudistaminen käynnistettiin sekä kehitettiin uutta koulutusta, Ihan pihalla -varhaiskasvatuksen oppimisympäristö liikuntakoulutusta.

Hankkeen ohjausryhmä kokoontui kaksi kertaa ja siihen kuuluivat: Anna Karlsson, varhaiskasvatuspäällikkö, Salon kaupunki, Nina Korhonen, asiantuntija, Ilo kasvaa liikkuen -ohjelma, Anne Kuusisto, projektisuunnittelija, Sydänliitto ry, Elina Savilahti, varhaiskasvatuksen asiantuntija, Hämeen Liikunta ja Urheilu ry, Johanna Pekkanen, projektipäällikkö, Innostu liikumaan -hanke, Nina Räike, koulutuspäällikkö, Suomen Latu ry, Karita Toivonen, kehittämisspäällikkö, Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu, hankkeen hallinnointi ja verkostotyö (pj.)

Varhaiskasvattajille tarjottiin liikunnan täydennyskoulutusta. Vuoden aikana toteutui 74 koulutustilaisuutta, joihin osallistui 1449 varhaiskasvatuksen henkilöä. Varhaiskasvatuksen vanhempainiltoja ja toiminnallisiin vanhempainiltoja toteutettiin vuoden 2019 aikana yhteensä 36. Näihin osallistui yhteensä 1702 vanhempaa, lasta sekä varhaiskasvattajaa. LiikUn kouluttajina toimivat varhaiskasvatuksen ammattilaiset.

LiikU on tiedottanut sekä sparrannut kuntatoimijoita Liikunnallisen elämäntavan paikallisista kehittämis-

avustuksista. Kehittämisympäristöjä saivat Aluehallintovirastosta (AVI): Somero (4 500 €), Rusko (9 000 €), Turku (25 000 €), Naantali (2 500 €), Maksu (16 000 €), Kemiö (7 200 €), Lieto (17 000 €), Raisio (17 000 €), Mynämäki (3 800 €), Loimaa (12 000 €), Laitila (15 000 €), Kaarina (34 000 €), Rauma (4 000 €), Nakkila (28 000 €), Pori (20 000 €), Huitinen (14 500 €), Eurajoki (5 000 €), Ulvila (24 000 €) ja Pormarkku (7 500€). Yhteensä tukea jaettiin Lounais-Suomessa 270 000 euroa.

DUUNI – Vanhemmuuden taidot työelämä-vahvuudeksi

Duuni on valtakunnallinen hankekokonaisuus nuorten vanhempien työelämävalmiuksien vahvistamiseksi. Hanke toteutetaan 1.1.2018-31.12.2020 Euroopan sosiaalirahaston ja Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen rahoittamana. Hanketta vetää Turun ammattikorkeakoulu, ja LiikU on yksi hankekumppani. Muut kumppanit ovat Lahden ammattikorkeakoulu, Lapin yliopiston koulutus- ja kehittämisspalvelut, Kirjan talo ry ja Suomen Caritas ry. LiikU suunnittelee liikuntapainotteisen ryhmätöinnin sisällöt ja ohjaa käytännön ryhmätöinnintä.

Hankkeessa hyödynnetään kulttuuri- ja liikuntaalojen toimijoiden osaamista. Sen kohderyhmänä ovat nuoret äidit tai isät (n.16–29 -vuotiaat), jotka ovat tulleet vanhemmiksi nuorella iällä, toisen asteen koulutus on jäänyt suorittamatta tai he ovat jääneet kotiin lasten kanssa vanhempainvapaan jälkeen. Pidempään kotona oltuaan he ovat vaarassa pudota pois työmarkkinoilta tai jatkokoulutuksen ääreltä. Tavoitteena on tukea ja vahvistaa nuorten vanhempien työelämä- ja toimintavalmiuksia ja osaamisen tunnistamista kohti työtä tai opiskelua.

Hankkeessa pilotoidaan yksilö- ja ryhmäohjausta nuorille vanhemmille. Yhdessä kohderyhmän ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa suunnitellaan, testataan ja dokumentoidaan erilaisia menetelmiä vanhemmuuden taitojen osaamisen tunnistamiseksi. Hanke vahvistaa nuorten ohjauksen parissa työskentelevien ammattilaisten menetelmäosaamista ja eri sektoreiden välistä yhteistyötä työnohjauksellisen e-valmennuksen avulla.

Toisen hankevuoden aikana LiikUsta Anna Blomroos osallistui hankkeen kehittämissryhmään ja ohjasi ryhmätöinnintä. Kevään aikana käynnistyi kaksi ryhmää. Toinen ryhmän oli kaikille avoin LiikU ja osaa -ryhmä Raision MLL:n tiloissa Satelliitissa. Toinen ryhmä käynnistyi Torin Kulmassa, johon talon henkilökunta kasasi valmiin ryhmän. Torin Kulman toimintaa pyörittävät yhteistyössä Turun kaupunki sekä Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä. Molemmat

ryhmät olivat melko pieniä; Raisiossa kaksi äitiä sekä kolme lasta ja Torin Kulmassa kymmenen äitiä ja lasta. Torin Kulman ryhmä toteutettiin yhteistyössä Kirjan talon ohjaajan kanssa.

Syyskaudella molemmissa paikoissa alkoivat uudet ryhmät. Osallistujamäärät olivat taas melko maltilliset; Raisiossa kolme äitiä sekä neljä lasta ja Torin Kulmassa kuusi äitiä sekä lasta. Syykauden alussa toteutettiin pop-up taide- ja liikuntatyöpajoja pienten lasten vanhemmille Kupittaa Seikkailupuistossa. Lisäksi olimme mukana nuorten vanhempien kanssa työskenteleville ammattilaisille suunnatussa info-päivässä Turun Vimmassa.

2. Liikuntatapahtumat

Lasten ja nuorten leiritoiminta ja liikuntatapahtumat

LiikU tarjosi vuonna 2019 yli kymmenelle tuhannelle lapselle ja nuorelle lukuisia mahdollisuuksia päästä tutustumaan eri liikuntalajeihin. Tavoitteenamme oli mahdollistaa lapsia ja nuoria löytämään itseään kiinnostava liikuntalaji, jota voi jatkossa harrastaa läheisessä seurassa tai kaveriporukassa. Paikallisten urheiluseurojen mukanaolo leireillä tai tapahtumissa madaltaa lapsen kynnystä lähteä mukaan uuden lajin toimintaan ohjaajien ollessa jo entuudestaan tuttuja. LiikU on ollut yhdistävänä tekijänä seurojen lisäksi koulujen ja kotien välillä. Tärkeässä osassa LiikUn tapahtumissa on ollut tiedonvälitys lasten vanhemmille liikunnallisen elämäntavan merkityksestä. LiikUn lasten liikuntatapahtumien slogan "Iloa Liikkeellä" kuvaa ajatusta siitä, miten haluamme juurruttaa liikunnallisen elämäntavan lapsiin ja nuoriin.

Vapaaehtoistoimijat leireillä ja tapahtumissa ovat korvaamattomia. Ilman heitä emme voisi järjestää näin mittavia tapahtumia. Kesis- ja Pitkis-leireillä on vapaaehtoisista koottu johtoryhmä, joka kehittää leiriä ympärivuotisesti LiikUn vastuhenkilöiden kanssa. Se, mitä voimme antaa vapaaehtoistoimijoille takaisin, on vastuullisia tehtäviä, joissa voi kehittyä ja kehittää itseään. Hyvän mielen lisäksi vapaaehtoistoiminta antaa hyvää oppia, jonka jälkeen viikoittaisen harjoituksen tai kerhojen ohjaaminen esimerkiksi seuroissa on paljon helpompaa.

Liikuntaleirit kasvattavat

Leirit kasvattavat toimimaan erilaisissa olosuhteissa erilaisten ihmisten kanssa. Telttailu, tiskaus, omista tavaroista huolehtiminen, retkeily ja luonnossa liikkuminen ovat asioita, jotka eivät tämän päivän lapsille ja nuorille ole itsestäänselvyksiä. Liikuntakasvatuksen lisäksi leiritoimintamme tarjosi luontoelämyksiä kaikille osallistujille. Kesis ja Pitkis-Sport -leirit ovat niin osanottaja- kuin lajien monipuolisuusmääriltään Suomen suurimpia lasten liikuntaleirejä. Leireille osallistui lähes 3 000 henkilöä 4-75 -vuotiaita eri rooleissa. Leirien ikäjakauma on laaja eli voidaan hyvin todeta, että leiri-ikä on koko ikä. Vuonna 2019 Kesis ja Pitkis-Sport -leirien teemana oli "Liikunta elämäntavaksi" ja "Hyvä leiripäivä". Hyvä uni, terveellinen ravinto yhdistettynä liikunnalliseen elämäntapaan takaavat hyvinvointia niin lapselle kuin aikuisellekin. Näihin kaikkiin pystymme omilla valinnoillamme vaikuttamaan. Leirit tarjosivat tänäkin kesänä kolmesta viiteen hyvää leiripäivää, joihin sisältyi mielekästä omaehtoista ja ohjattua liikuntaa sekä terveelliset elämäntavat. Toivomme, että liike ja liikunnan ilo jatkuisivat myös leirin jälkeen kotona ja koulussa.

Vuorineuvos Erik Rosenlewin Säätiön avustuksella hankittiin erityistä tukea tarvitsevien lasten leiritoimintaan kolme 8-10 hengen kotatelttaa, jotka osoitautuivat hyvin tarpeellisiksi leirielämän kannalta.

Kesis-leirillä 9-14 -vuotiaiden liikunnan tarjontaa teemoitettiin edelleen lajikohtaisesti ja mukaan tuli uutena lajina autourheilu. Nuoremmille leiriläisille (7-9 v.) oli edelleen tarjolla monipuolisia sporttipaketteja. Telttamajoituksen rinnalle tarjottiin tänäkin vuonna koulumajoitusta, jonka hyödynsi vajaa parikymmentä lasta.

Ypäjän kunta teki Kesikselle retkipäivän oman kuntansa kesäleiriläisten kanssa. Lisäksi kuntayhteistyötä tehtiin Auran, Humppilan, Marttilana, Oripään ja Pöytyän kanssa.

Nuorisjohtajat ohjaajakoulutuksessa leireillä

LiikU koulutti kesäleirien yhteydessä järjestettävillä ohjaajaleireillä 158 yli 14 -vuotiasta nuorta. Ohjaajaleirien tavoitteena oli antaa nuorille valmiuksia toimia erilaisissa ohjaustehtävissä leireillä, seuroissa, järjestöissä ja muissa tapahtumissa. Monipuolisen ohjaajakoulutuksen sisältöön kuului muun muassa ohjaamisen perusasioita ja harjoittelemista, tapahtuman järjestämistä, ensiaputaitojen harjoittelua, seikkailuliikuntaa ja leiritöiminnan perusteita. Ohjaajakoulutuksen suorittamaan nuorilla on mahdollisuus hakea LiikUn leireille ohjaajiksi ja kouluttajiksi. Nuorisjohtaja -koulutukset tukevat myös urheiluseurassa ohjaajauraansa aloittelevia nuoria.

Suosittu perheliikuntaleirit

Alle kouluikäisille lapsille vanhempineen järjestettiin Kesis ja Pitkis-Sport -leirien yhteydessä perheleirejä. Perheleireille osallistui 254 henkilöä. Päiväkoti Katriinan Vilske jatkoi edelleen perinnettään ja toi heidän 20 eskaria ja neljä aikuista Kesikselle. Leirillä he viettivät eskarikauden päätöstilaisuuden, yöpyivät puolijoukkueteltassa sekä tutustuivat kahden päivän ajan eri lajeihin ja leiritouhuihin. Pitkiksen 4-7 -vuotiaille lapsille tarkoitettuun leiriseikkailupäivään osallistui 65 lasta.

Loma-aikojen liikuntapäivät

Koulujen talvi- ja syyslomien aikana järjestettiin perinteiset Mini-Pitkis liikuntapäivät (Porin Urheilutalo). Mini-Pitkiksen yhteydessä järjestettiin Perhe-Pitkis tapahtuma. Liikuntapäivissä liikkui lähes 150 lasta ja 18 aikuista tutustuen moniin eri liikuntalajeihin. Loma-aikoina tapahtuva toiminta aktivoi lapsia liikkumaan ja samalla auttaa perheitä järjestämään aktiivista toimintaa lapsilleen koulujen loma-aikoina.

Mukulatori-tapahtumassa Porin torilla ja Nuori Pori harrastaa -tapahtumassa Porin Karjuhallissa oli LiikUn monipuolisia liikuntavälineitä eri seurojen käytössä. Tapahtumissa oli yli 2 000 lasta ja nuorta.

Muu oppilaitosyhteistyö

Vapaaehtoistyön mahdollisuuksia esiteltiin LiikUn toimista useissa oppilaitoksissa. Opiskelijoita oli Kesis -leirillä mukana muun muassa Vierumäen urheiluopistolta, Rauman OKL:stä ja Turun ammattikorkeakoulusta. Satakunnan ammattikorkeakoulun 14 opiskelijaa suoritti hoitotyöharjoittelun henkilökohtaisina avustajina Pitkis-Sportin futuurileirillä. LiikU järjesti opiskelijoille infotilaisuuden ja kaksi leiriohjaajakoulutusta.

LiikU oli mukana Vierumäen Urheiluopiston ja Turun ammatti-instituutin liikuntaneuvoja -koulutuksen ohjausryhmässä.

3. Harrastaminen osana koulupäivää ja lasten loma-aikana

LiikU järjesti yhteistyössä Varsinais-Suomen ja Satakunnan kerhotoiminnan verkoston kanssa iltapäivätoiminnan koulutus -risteilyn 30.5. Risteilylle osallistui 133 henkilöä. Risteilyn teemoina olivat: lapsen kehuminen, iltapäivätoiminnan laatu sekä liikunnalliset lautapelit.

Kuntakohtaisesti erilaista harrastustoimintaa osana koulupäivää

Lasten ja nuorten harrastamisen edistämisen teema nousi esille vuoden aikana erilaisissa tilaisuuksissa, työryhmissä sekä asiakirjoissa. Tahtotilaa harrastamisen edistämiseksi on, mutta isot yhteiset toimenpiteet puuttuvat edelleen.

Maskun kunnan sekä seuratoimijoiden kanssa jatkettiin urheiluseurojen yhteistyössä toteuttamaa monipuolista liikuntakerhotoimintaa, joka mahdollistettiin hyödyntämällä Olympiakomitean Lasten Liike -rahoitusta. Kaikissa Maskun alakouluissa tarjottiin jokaiselle maskulaiselle alakouluikäiselle lapselle mahdollisuus liikuntaharrastukseen heti koulupäivän jälkeen yhtenä päivänä viikossa. Lisäksi keskelle koulupäivää mahdollistettiin energisten lasten liikuntakerho. Jokainen seura toteutti toimintaa neljä viikkoa yhdellä koululla, siirtyen tämän jälkeen seuraavalle koululle. Yhteensä kerhot toimivat 10 viikkoa syksyllä sekä keväällä seuraavat 10. Mukana olleet seurukset: olivat Lemun Visa, Maskun Kataja, Maskun Tempo, SBS Masku, 4H-yhdistys, Free gym ja Maskun Palloseura, joka toimi yhteistyön koordinoijana.

Yhteistyössä Ulvilan sivistystoimen ja järjestötoimijoiden kanssa suunniteltiin seurojen toteuttama harrastotoiminnan kokonaisuus Ulvilaan. Kokonaisuutta koordinoi Ulvilan Pesä-Veikot. Mukana olivat seuraavat tahot: Isojoenrannan Sisu, FC Ulvila, Kullaan Urheilijat, Ulvilan lukion lasten liikunnan ohjaajat, Ulvilan Pesä-Veikot, Ulvilan Sport Team sekä Ulvilan voimistelu ja Liikunta. Toiminnan toteutuksessa hyödynnettiin Olympiakomitean Lasten Liike –yritysrahoitusta.

Paimion Haka jatkoi liikuntakerhotoiminnan toteuttamista kaikissa Paimion alakouluissa palkaten päätoimisen ohjaajan liikuntakerhojen ohjaajaksi Lasten Liike -yritysrahaa hyödyntäen.

LiikU on vastannut lasten harrasteliikuntakerhojen ohjaajien kouluttamisesta järjestämällä Lasten liikunnan ohjaajakoulutuksia.

Viestintä

Varhaiskasvattajille julkaistiin kahdeksan kohdennettua uutiskirjettä. Sähköisen uutiskirjeen levikki oli 3750 kappaletta/uutiskirje. Uutiskirjeiden tavoitteena oli ajankohtaisen tiedon levittäminen sekä hyvien mallien esille nostaminen. Koulun uutiskirje julkaistiin 11 kertaa. Sen levikki oli 3 820 kappaletta per uutiskirje. Uutiskirje artikkeleita julkaistiin sosiaalisen median välityksellä, erityisesti Facebookin kautta.

Kesäleirien sosiaalisen median viestintää jatkettiin Instagramissa (@kesisleiri ja @pitkissport) sekä Facebookissa kesisleiri ja PitkisSportOriginal -osoitteissa. YouTubessa liikufi -kanavalle taltioitiin liikkuvaa kuvaa leireiltä lyhyinä pätkinä sekä leirielämää koosteina. Leirinetit toimivat leirin aikana aktiivisesti osoitteessa pitkissport.net ja liiku.fi/kesis taltioiden leirielämää sekä välittäen koteihin tietoa leiriltä.

Kouluttajat

Toimintavuoden aikana kouluttajina toimivat: Jorma Alanen, Johanna Berlin, Anna Blomroos, Netta Hannula, Henna Heinonen Henna, Susanne Kokko, Riikka Kononen, Mari Kotolahti, Tia Kraft, Petri Kuokkanen, Sofia Hilska (os. Kylä-Lassila), Helen Lehtinen, Sanna Lehtonen, Susanna Lindström, Juho Lukka, Niina Merta-Kaisjoki, Miina Mikkonen, Anu Muurinen, Laura Tolonen, Minna Okkonen, Maija Pohjankoski, Pinja Poussu, Pasi Pihlavisto, Olli Ranta, Katja Rautee, Hanna Rosvall-Virtanen, Minna Ruokonen, Elina Setälä, Ulla Soukainen, Ella Suontausta, Liisa Taimen, Tiina Tenho, Karita Toivonen, Kari Tuominen, Krista Tuomisto, Timo Tuusvuori, Kalervo Valli, Milla Viikari, Päivi Vilén ja Teija Virtanen.

LiikUn kouluttajille toteutettiin 12 täydennyskoulutustilaisuutta vuoden aikana. Tilaisuuksiin osallistui yhteensä 115 kouluttajaa.

Harjoittelijat

Turun toimistossa Isabella Fomin, Sofia Hilska, Peppi Nurmi, Sonja Vannas ja Riku Torikka Riku. Porin toimistossa Jani Koski, Jonna Koski ja Essi Lehtilä.

Kesätyöntekijät

Turun kaupungin 15–18 -vuotiaille suunnatun kesätyösetelin avulla työllistettiin Ines Barck, Heini Heinonen, Lotta Lindgren, Severi Kostianen ja Sofie Kuusisto. ”Kesäduuni OP:n piikkiin” -tuella työllistettiin Lotta Haapanen. Mannerheimin Lastensuojeluliiton tuella palkattiin Peppi Konsteri. Lisäksi kesätöissä olivat Elina Itäranta sekä Porin kaupungin kesätyöpaikkatuen avulla Jenni Koskelo, Juho Lukka, Alekski Peltonen, Eveliina Viljanen ja Jankke Virtala.

Päivittäinen liikunta, aikuiset

Väestön fyysisen aktiivisuuden ja liikunnan vähäisyys aiheuttaa merkittäviä ja yhä kasvavia haasteita suomalaiselle yhteiskunnalle. Liikkumaton elämäntapa lisää monia kansansairauksia, ikääntymisestä aiheutuvia ongelmia ja kansantalouden kustannuksia, heikentää työelämän tuottavuutta ja kilpailukykyä sekä on yhteydessä väestöryhmien välisiin terveys- ja hyvinvointieroihin. Vaikka iso osa ihmisistä harrastaa melko aktiivisesti liikuntaa vapaa-ajallaan, on valtaosa päiväs- tä paljolti istumista.

LiikU on omalla alueellaan vastannut yllä esitettyihin haasteisiin omalla toiminnallaan. LiikU edisti liikunnal- lista elämäntapaa ja itsenäistä fyysistä aktiivisuutta, loi edellytyksiä aikuisliikunnalle yhdistyksiin sekä tarjosi laadukkaita koulutuksia ja liikuntaa edistäviä tapahtu- mia. Kaikessa tässä työssä merkittävänä apuna oli Kunnossa kaiken ikää -ohjelman (KKI-ohjelma) myön- tämä taloudellinen tuki. LiikUn keskeisimmät yhteis- työtahot olivat KKI-ohjelma, Olympiakomitea, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY), Aluehallintovirasto (AVI), maakuntaliitot Varsinais-Suomen liitto ja Satakuntaliit- to, sairaanhoitopiirit, kunnat ja lajiliitot.

Toiminta jakautui osioihin: tapahtumat ja kampanjat, työyhteisöliikunta, liikunnan poikkihallinnollinen edis- täminen sekä arki- ja hyötyliikunnan edistäminen.

Tapahtumat ja kampanjat

Aikuisten harrasteliikunnan näkyvimmit tapahtumat vuonna 2019 olivat valtakunnallinen KKI- testirekkakiertue sekä paikallinen SuomiMies seikkailee -testikiertue molemmissa maakunnissa. Kuntien

Haastepyöräily-kampanja kasvoi osallistujamäärältään. Yhdessä KKI-ohjelman, sairaanhoitopiiriin ja eri toimi- joiden kanssa järjestetty KKI-mittauspäivä järjestettiin 18.9. Porissa ja 23.-24.9. Turussa. Mittauksissa kävi kaikkiaan lähes tuhat henkilöä. Testaajina olivat Porin ja Turun Ammattikorkeakoulun fysioterapeuttipiskelijät.

Kuntien ja eri toimijoiden kanssa järjestetty paikallinen SuomiMies seikkailee -testikiertue järjestettiin viidessä kunnassa. Osallistujat pääsivät testauttamaan oman kuntosaa hikoilematta ja hengästyttämättä. Testien lisäksi kiertue kannusti osallistujia hyväntuulisella otteella liikkumiseen, arjen aktiivisuuteen ja terveellisiin ruokai- lutottumuksiin. Kiertue kiersi Kemiönsaarella, Lie- dossa, Huittisissa, Pomarkussa ja Porissa. Tapahtumissa mitattiin osallistujien kestävyyskunto, puristusvoima ja kehonkoostumus. Lisäksi annettiin ohjeita terveellises- tä syömisestä ja liikkumisesta. Kaikkiaan tällä kiertueel- la testattiin 1 218 miestä ja naista. Tapahtumissa oli mukana paikallisia yhdistyksiä ja seuroja esittelemässä omaa toimintaa ja siellä annettiin tietoa ravinnosta, terveydestä ja liikunnasta sekä paikallisista liikuntamah- dollisuuksista. Yhteistyötahoina olivat mukana olleet kunnat ja kaupungit, Kunnossa kaiken ikää -ohjelmaa. Tapahtumat olivat erittäin suosittuja ja saivat hyvän osanoton sekä yleisöltä että medialta. Ulvilassa, Rau- malla ja Raisiossa järjestettiin myös kunnan kanssa yh- teistyössä kehonkoostumuksen mittauspäiviä.

Kunnan Eväät -tapahtuma järjestettiin 19.9. Turussa. Vuosittaisen tapahtuman ideana on auttaa ihmisiä löy- tämään itselleen uusia tapoja harrastaa liikuntaa. Turus- sa oli 19 erilaista lajia kokeiltavana. Lajeja olivat Twerk, Senior pulse, Freestyler, Kuntonyrkkeily, NHL scout, kuntosali tutuksi, keilailu, ampumaurheilun ABC, Lo- ve2dance, kuntopallotreeni, Kangoo Power, M.A.X. juoksukoulu, Strong & flexible, HIIT, Barre move, kah- vakuula, sisäsoutu, salsa. Lisäksi oli mahdollisuus tes- tauttaa itsensä kehonkoostumustestissä ja UKK- kävelytestissä. Lisäksi pidettiin luento ravinnon vaiku- tuksesta jaksamiseen. Osallistujia oli 147.

Haastepyöräily

Perinteiseen Haastepyöräily-kampanjaan osallistui 30 kuntaa Satakunnasta ja Varsinais-Suomesta. Kampanjassa kymmenen kilometrin mittaisten pyöräily-suoritusten määrästä kilpailtiin kahdessa sarjassa kunnan asukasluvun mukaan (alle ja yli 5 000 asukasta). Vapusta juhannukseen pidettävän perusjakson lisäksi osa kunnista jatkoi kampanjaa elokuun loppuun asti. Kampanjan teemana oli Perheet mukaan ekologisempaan tapaan liikkuu. Haastepyöräily kampanjan tavoitteena on kannustaa kaiken ikäisiä pyöräilemään alueellamme. Jokaiseen kuntaan lähetettiin ennen kampanjan alkua materiaalipaketti, joka sisälsi esitteitä, julisteita, laatikkotarroja ja kirjausvihkoja sekä palkintoja.

Kampanja-alueella oli noin 500 kirjauslaatikkoa, joihin pyöräilijät kirjasiivat suorituksensa tai mikäli he pyöräilivät pidemmän matkan, pystyivät he kirjamaan suoritukset suoraan mobiili- tai nettikirjauksen kautta oman kunnan kirjauksiin. Kampanjaan edellisenä vuonna kehitettyä mobiilisovellusta kehitettiin edelleen ja se on osoittautunut erittäin käytetyksi ja onnistuneeksi valinnaksi. Vuoden 2019 kokonaissuoritus oli 2 064 380 kilometriä eli kirjauksia tehtiin 206 438.

Kampanjaan osallistuivat seuraavat kunnat; Eura, Eurajoki, Harjavalta, Honkajoki, Huittinen, Kankaanpää, Karvia, Kemiönsaari, Kihniö, Kokemäki, Kustavi, Laitila, Lieto, Masku, Merikarvia, Mynämäki, Naantali, Nakkila, Parkano, Pomarkku, Pori, Punkalaidun, Pyhäranta, Rauma, Siikainen, Säkyä, Taivassalo, Ulvila, Uusikaupunki ja Vehmaa. Kampanjan lopuksi pääpalkinnoiksi arvottiin neljä polkupyörää, jotka voittivat Kankaanpää, Pomarkku, Lieto ja Naantali. Lisäksi jokaiseen kuntaan annettiin palkinnoiksi muun muassa kampanjan t-paita ja sukat, sekä kunnat palkitsivat osallistujia omilla palkinnoilla.

Talven Mestariliikkuja -kampanja

LiikU ja Satakunnan Hiihto ry järjestivät Talven Mestariliikkuja -kampanjan kahdeksannen kerran. Kampanjassa kerättiin ajalta 14.1.-31.3.2019 hiihto-, kävely-, juoksu-, sauvakävely- ja/tai lumikenkäily-, retkiluistelu- tai potkukelkkailusuorituksia. Mestariliikkuja-tittelin saavutti, jos suorituksia tuli vähintään 35 eri päivänä yhteensä 500 km. Kisälliliikkujaksi suorituksia tuli olla vähintään 20 päivää ja 250 km. Yhteistulokseen hyväksyttiin eri suoritustavat, joten huono lumitilannekaan ei vaikuttanut.

Mestariliikkuja oli 22 henkilöä ja Kisälliliikkuja 11 henkilöä. Osallistujille kampanja oli tärkeä ja se motivoi heitä tekemään suorituksia. Osallistujia oli

12:sta eri kunnasta ja ikähaarukka oli 35-82 vuotta. Kisälli- ja Mestariliikkuja –kilometrejä suoritettiin yhteensä 19 771. Suurin yksittäisen henkilön hiihtämä määrä oli 1 646 km. Palkitsemistilaisuus kakkukahvien kera järjestettiin keväällä Jämällä. Yhteistyökumppani lahjoitti palkinnoksi suksipaketin ja LiikU jakoi muita palkintoja.

Henkilöstöliikunta

Työhyvinvointiin panostaminen maksaa tutkitusti itsensä takaisin työyhteisöille moninkertaisesti. Liikunnan lisääminen ja paikallaan olon vähentäminen ovat tärkeä osa työntekijöiden terveyttä sekä toimintakykyä, jotka vaikuttavat olennaisesti työhyvinvointiin ja työn tuottavuuteen. Myönteisiä vaikutuksia saadaan aikaan kuitenkin vasta silloin, kun liikuntaohjelmalle on mietitty tavoitteet, sovittu toimenpiteistä ja liikkeen lisääminen on osa työntekijöiden arkea. Olemme määrätietoisesti pyrkinneet auttamaan työyhteisöjä henkilöstöliikunnan kehittämisessä. Henkilöstöliikunnan kehittämisessä tärkeänä kumppanina ovat olleet sekä Olympiakomitea että KKI-ohjelma. Olemme markkinoineet yhdessä OK:n kanssa Suomen Aktiivisin Työpaikka -kilpailua ja -työkalua. Buusti360 liikunta- ja hyvinvointiohjelmamme oli käytössä ja saimme positiivista palautetta hyvin mietitystä kokonaisuudesta ja monipuolisuudesta. Kuluvan vuoden aikana Buusti360 konseptia kehitettiin kaikkien alueiden yhteiseksi palvelumalliksi.

Liikettä ja hyvinvointia työyhteisöön

Osana KKI-ohjelman yhteistyötä toteutimme alueellisen Maatalousyrittäjien hyvinvointipäivän Porissa. Isompiina yrityskumppaneina työyhteisöliikunnan kehittämisessä ovat olleet Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, Finnflamex Oy sekä PerkinElmer Oy. Heidän ohjelmistaan on toteutettu kehon kuntoindeksi –mittauksia sekä erilaisia lajikokeilutapahtumia, Firstbeat-mittauksia eri yksiköille sekä lajikokeilupäiviä.

Järjestimme Fennian, Elon ja Pihlajalinnan kanssa yhteistyössä Hyvinvointigolf tapahtuman 30.8. Kankaisten Golfpuistossa. Tilaisuuden sisältö oli terveellinen aamiainen, lyhyt katsaus henkilöstöliikuntaan sekä yhdeksän reikää golfia, jonka aikana suoritettiin myös erilaisia

hyvinvointiin liittyviä tehtäviä. Päivä päättyi sydänystävälliseen lounaaseen. Tilaisuuteen osallistui 34 henkilöä.

Tärkeä yhteistyökumppani käytännön työn tekemisessä henkilöstöliikunnassa on ollut Työeläkeyhtiö Elo. Yhdessä Elon kanssa on toteutettu eri laisia toimenpiteitä koko LiikUn toiminta-alueella sekä heidän omille asiakkailleen että myös muille yrityksille. Varsinais-Suomen Urheilugaalassa palkittiin vuoden 2019 työyhteisöliikuttajana Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri ja Satakunnan Urheilugaalassa **Uvilan** varhaiskasvatustyksikkö.

LiikU oli vahvasti toteuttamassa liikunta- ja hyvinvointiohjelmaa myös kuntien kanssa. Uvilan kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa toteutettiin työhyvinvointiohjelma, jonka sisältönä on ollut toiminnan suunnittelun lisäksi muun muassa Aktiivinen arki -työpajakoulutus, alku- ja loppumittaukset sekä raportointi.

Työyhteisön uutiskirje

Toimitimme työyhteisöuutiskirjeen kahdeksan kertaa vuoden aikana. Tilaja uutiskirjeessä on 1200.

Työpaikkaliikunnan verkosto

Työpaikkaliikunnan verkoston tavoitteena on lisätä työpaikkojen tuottavuutta hyvinvoinnin lisäämisen avulla. Keinoina ovat esimerkiksi hyvien käytäntöjen jakaminen ja suunnitelmallisen työpaikkaliikunnan edistäminen. Eri toimijoihin tutustumalla verkosto voi yhdessä ratkaista esiin tulevia haasteita.

Verkosto kokoontui viime vuonna kolme kertaa (16.2., 8.5. ja 6.9.) Osallistujia eri tilaisuuksissa oli keskimäärin 20 henkilöä, ja verkoston tilaisuuksiin on osallistunut hr- henkilöstöä työyhteisöistä, palveluntuottajia ja asiantuntijoita. Verkostoon on kirjautunut kaiken kaikkiaan 52 eri työyhteisön edustajaa.

Liikkujan polku -verkosto

LiikU on mukana valtakunnallisessa Liikkujan polku -verkostossa ja sen alatyöryhmissä. Verkostosta saaduilla ideoilla ja sen julkituomat yhteiset valinnat ovat olleet erittäin hyödyllisiä paikallisessa työssä.

Kuntien hankkeiden ohjausryhmät ja matalan kynnyksen liikuntatoiminnan verkostotapaamisia järjestettiin Raumalla, Pomarkussa, Nakkilassa ja Porissa.. KKI-Huittinen -työryhmä jatkoi myös toimintaansa.

Työryhmissä on paikallisia järjestöjä, seuroja ja kunnan liikunta-, sekä terveystoimen edustajia. Toiminnan tavoitteena on kehittää kunnan aikuisten terveystoimintaa yhteistyössä. LiikU on ryhmissä mukana asiantuntijana.

Liikunnan poikkihallinnollinen edistäminen sekä liikunnan asema sosiaali- ja terveydenhuollossa

Sote liikuttaa! -hanke

Vuonna 2017 alkanut KKI-ohjelman (Kunnossa kaiken ikää -ohjelma) rahoittama kehittämishanke jatkui viimeistä vuotta 2019. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa liikunnan asemaa terveydenhuollossa ja maakunnallisessa hyvinvoinnin ja terveyden (HYTE) edistämisen työssä. Sote liikuttaa! -hanke keskittyi vahvasti sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) rakenteiden muuttamiseen siten, että liikunta huomioidaan entistä vahvemmin päätöksenteossa.

Hankkeessa keskityttiin muun muassa terveydenhuollon rakenteiden kehittämiseen siten, että esimerkiksi liikuntaneuvonnan kirjaaminen sekä tilastointi yhdenmukaistuisivat.

Valtakunnallinen sote-uudistus lykkääntyi edellisen hallituksen aikana useampaan kertaan. Perustuslailliset ongelmat olivat esteenä lakiuudistuksen etenemiselle valiokunnissa. Valiokuntien käsittelyiden viivästyminen johti lopulta siihen, että edellinen hallitus joutui keskeyttämään valtakunnallisen sote valmistelun. Valtakunnallisen valmistelun päättymisen johti automaattisesti myös maakunnallisten valmisteluprosessien keskeytymiseen sekä maakunnan soteorganisaatioiden alasajoon maaliskuussa 2019.

Sote liikuttaa! -hankkeen tavoitteena oli vaikuttaa terveydenhuollon rakenteisiin, jotta liikunnan asema terveydenhuollossa vahvistuisi. Konkreettisine tuloksina Sote liikuttaa! -hankkeesta voidaan nostaa esille valtakunnallisten OAB -toimenpideluokitusten hyväksyminen. Uusien koodien systemaattinen käyttö vaatii jatkossa potilasrekisterien haltijoilta, eli kunnilta ja sairaanhoitopiireiltä päätöksen.

Sote liikuttaa! -hankkeessa olleiden tavoitteiden osalta onnistumisena voidaan pitää pääsyä maakunnallisen HYTE-ryhmän jäseneksi sekä siellä vaikuttamista siten, että liikkumattomuuden ehkäisy nousi maakunnalliseksi painopisteeksi.

Maakunnallisen mallin luomisessa hyödynnetään LiikUn aiempaa työtä liikunnan palveluketjun (LiPaKe) osalta. LiPaKe:n toimintamallissa korostuu terveydenhuollon ja liikunnan ammattilaisten (kuntien liikunta- ja vapaa-

aikatoimi) sekä harrastetoimintaa järjestävien tahojen, kuten urheiluseurojen, muiden yhdistyksien sekä kansalaisopistojen yhteistyö.

Lounais-Suomen osalta liikkumattomuuden arvioidaan aiheuttavan n. 728 miljoonan euron kustannusvaikutukset. Suomessa ei ole käytännön liikuntaneuvonnan toimintamallista saatu osoitettua aikaisemmin tilastollista vaikuttavuutta.

Vuonna 2019 LiikU tuotti liikuntaneuvontapalvelun kuudelle kunnalle ostopalveluna. Ostopalveluna liikuntaneuvontaa tuottivat Naantali sekä perusturvakuntayhtymä Akselin jäsenkunnat Masku, Mynämäki ja Nousiainen sekä Paimio-Sauvo kansanterveyskuntayhtymä. Liikuntaneuvojana em. kunnissa on toiminut LiikUn työntekijä Merike Ojala 31.7.2019 asti ja Inga Luotonen 1.8.2019 alkaen.

Maakunnallinen sote-vaikuttaminen

LiikU on ollut vuonna 2019 mukana molempien maakuntien (Satakunnan ja Varsinais-Suomen) maakunnallisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmissä. HYTE-ryhmät valmistelevat ja työstävät mm. alueellisen hyvinvointikertomuksen, toimivat yhteistyössä kuntien hyvinvointikoordinaattoriverkoston kanssa sekä ovat laatimassa sote-järjestämissuunnitelmaa.

LiPaKe
Liikunnan palveluketju

LiPaKe toiminnan laajentuminen Lounais-Suomessa

LiikUn aloitteesta LiPaKe-toimintamalli on laajentunut Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa. Laajentumisesta on tehty yhteistyötä kuntien kanssa.

Vuoteen 2019 mennessä LiPaKe on otettu käyttöön Paimiossa, Sauvossa, Naantalissa, Maskussa, Mynämäellä, Nousiaisissa, Kemiönsaarella, Liedossa, Marttilassa, Loimaalla, Aurassa, Pöytyällä, Huittisissa, Harjavallassa, Kokemäellä, Nakkilassa, Paraisilla, Raisiossa ja Ruskolla. Lisäksi Uusikaupunki on tehnyt päätöksen LiPaKen käyttöönotosta ja rakentamisesta.

Liikkujan Apteekki

Liikkujan Apteekki on Suomen Apteekkariliiton, Hengitysliiton, KKI -ohjelman ja liikunnan aluejärjestöjen toteuttama ohjelma. Tavoitteena on edistää liikunnan puheeksi ottoa osana apteekkien asiakaspalvelua. Vuonna 2012 LiikUn alueella pilotoitu toimintamalli on levinnyt Suomessa jo 200 apteekkiin.

LiikU on tarjonnut liikkujan apteekkeille palveluja ja tehnyt heidän kanssa yhteistyössä esimerkiksi mittauspäiviä. LiikUn alueella on 21 Liikkujan apteekkiä.

Arki- ja hyötyliikunnan edistäminen

Arki- ja hyötyliikunnan edistäminen on tärkeä tehtävä yhteiskunnassamme, jossa modernin elämämme haasteita ovat liikunnallinen passiivisuus ja liiallinen istuminen. Olemme edistäneet arki- ja hyötyliikuntaa eri yhteyksissä laajasti. Yhteistyössä Olympiakomitean kanssa markkinoimme työyhteisöille Aktiivinen arki -työpajaa, jossa arjen aktiivisuutta edistetään työpajan tuotosten kanssa. Työpajoja järjestettiin vuoden aikana neljä.

European Meeting of Companysport

LiikU on partnerikumppanina mukana European Meeting of Companysport (EMoCS) -hankkeessa. Hankeaika on 2018–2019. Hankkeen partnereina on mm. Ranska, Italia, Belgia, Slovenia ja Espanja. Erasmus+ rahoitteisessa hanketoiminnassa levitetään mm. työpaikkaliikunnan hyviä käytäntöjä.

Työryhmät

Valtakunnalliset ryhmät

- Liikunnan aluejärjestöjen johtoryhmä: Jukka Läärä
- Buusti360 suunnitteluryhmä: Jukka Läärä
- Liikuntaneuvonnan valtakunnallinen foorumi: Tino-Taneli Tanttu

Maakunnalliset ryhmät

- Varsinais-Suomen liiton järjestöyhteistyöryhmä, suunnitteluryhmä: Jukka Läärä
- Varsinais-Suomen sote- ja maku-uudistuksen muutosorganisaation hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä: Tino-Taneli Tanttu ja Jukka Läärä
- Vehmaan kunnan tyhy-ryhmä
- Satakunnan hyte-työryhmä: Juha Koskelo
- Satakunnan hyvinvointikertomus –työryhmä: Juha Koskelo
- Sata Lipake –työryhmä: Juha Koskelo
- Satakunnan Järjestöyhteistyöryhmä JYTRY: Juha Koskelo
- JYTRY:n neuvottelukunta: Juha Koskelo
- Liikkuva Huittinen KKI-toiminnan ohjausryhmä: Juha Koskelo
- Pomarkun Pitkokset kuntoon -hankkeen ohjausryhmä: Juha Koskelo
- Nakkilan Kuperkeikkaa läpi elämän 2-hankkeen ohjausryhmä: Juha Koskelo

Oto-toimijat/Kouluttajat

Marika Hillgren, Pauliina Palkén, Hannu Ketola, Raimo Koskela, Sofia Hilska (os. Kylä-Lassila), Leena Mäkeläinen, Inga Luotonen, Oona Niittymäki, Tiia-Mari Kukka, Harri Kivelä, Mika Valkama, Minna Mannila ja Susanna Karvinen.

Elinvoimainen seura-toiminta

LiikUn toimialue kattaa 44 kuntaa, joissa LiikU tarjoaa palveluita yli 1000:lle liikunta- ja urheiluseuralle. Noista seuroista LiikUn jäsenseuroja oli vuoden 2019 lopussa 235, jotka saavat 60 euron jäsenmaksua vastaan seuraavia palveluja:

- Koulutusseteleitä, joilla voi maksaa LiikUn järjestämiä koulutuksia.
- Mahdollisuuden palkita ansioituneita seuratyöntekijöitä LiikUn ansiomerkeillä.
- Jäsenpostin, jossa kerrotaan kulloinkin ajankohtaisista asioista, kuten koulutuksista, tapahtumista, hankkeista.
- Tilaisuuden vaikuttaa alueen asioihin ja saada tuoretta tietoa LiikUn vuosikokouksissa.
- Mahdollisuuden palkita Vuoden seuratyöntekijä maakunnallisessa urheilugaalassa.

LiikUn seurakehittäjäksi palkattiin vuoden 2019 alusta Maikku Miettinen. Muutos resurssiin oli pitkäaikaisen LiikUn työntekijän urheilutoiminnan kehittämispäällikön Jukka Pelkosen siirtyminen toukokuussa Porin Ässät ry:n toiminnanjohtajan tehtäviin.

LiikUn seuratoiminnan tukemiseen liittyvät strategiset valinnat pohjautuvat valtakunnallisiin seurakehittämisen tavoitteisiin. Olympiakomitea ja aluejärjestöt ovat tehneet yhteisen lupauksen koskien elinvoimaista seuratoimintaa. ”Huolehdimme siitä, että seurat näkevät toimintaympäristön muutokset ja elävät ajassa. Seurat ovat innostavia ja inspiroivia yhteisöjä, joihin kaikki ovat tervetulleita. Seuroilla on osaamista ja toimintaedellytyksiä lisätä liikettä ja rakentaa urheilijan polkua”. Tämän yhteisen valinnan keskiössä on kaksi isompaa kokonaisuutta, seuratoiminnan peruspalvelujen tuottaminen kattavasti koko valtakunnan alueella, sekä Tähtiseuratoiminnan edistäminen ja tukitoimet.

Seuratoiminnan peruspalvelut

Olympiakomitea on yhteistyössä liikunnan aluejärjestöjen kanssa tuottanut palvelukokonaisuuden -liikunta- ja urheiluseuroille:

- Seurajohdon ja seuratoimijoiden koulutukset

- Valmentaja- ja ohjaajakoulutukset
- Oman seuran analyysi sekä muut seurajohtamisen ja hallinnon sähköiset työkalut

Vuonna 2019 LiikU organisoisi ja toteutti yhteensä 24 eri koulutusta, joissa oli osallistujia yhteensä 552.

Seuran hallinnossa toimiville oli tarjolla paljon erilaisista koulutusta. Keskeisenä teemana oli kehittää seurajohdon osaamista ja saada seurojen hallinto toimimaan yhdistyslain mukaan. Hallinnon koulutuksia olivat: hyvän seuran hallinto, hyvän seuran verotus, somekoulutus urheiluseuroille sekä tulorekisteri- ja urheiluseuran taloushallinto –koulutus.

Valmentajakoulutuksen osalta LiikU auttaa alueellaan valmentajia löytämään oman koulutuspolkunsaa. LiikU tarjoaa valmentajille pääosin I-tason koulutuksia tehden yhteistyötä useiden eri lajien ja kuntien kanssa pääosin tilauskoulutuksina.

Seuratoiminnan kouluttajina ovat toimineet: Petka Lehtinen, Kari Ekman, Jarkko Mäkinen, Päivi Vilen, Laura Tolonen, Tia Kraft, Anna Blomroos, Heidi Rosbäck, Erik Piispa, Mika Saari, Arttu Koivisto, Valentina Vannesluoma, Tom Kåla, Kaarina Pyydönniemi, ja Pekka J. Lehtinen

Kokeneemmille valmentajille järjestettiin täydennyskoulutusta eri teemoilla. Näiden koulutusten toteuttamisessa tehtiin tiivistä yhteistyötä muun muassa Suomen Valmentajat ry:n ja Mehiläinen NEOn kanssa. Koulutusten lisäksi LiikU viesti seuroja muun muassa varainhankinnan mahdollisuuksista ja seuratoiminnan sähköisistä työkaluista.

Muut seuratilaisuudet

Muita seuratilaisuuksia toteutettiin toimintavuonna yhteensä 78, ja niissä oli 925 osallistujaa. Toimintavuoden aikana toteutettiin asiantuntijaluentoja, fasili-

toitiin kehitysprosesseja, tehtiin seurakäyntejä erilaisen teemojen merkeissä, toteutettiin seurojen kehitysiltoja ja pidettiin yksi valmennus- ja terveysseminaari.

Vuoden aikana toteutettiin ensimmäistä kertaa päätoimisten työntekijöiden mentorointiprosessi. Se kesti puoli vuotta ja yhteisiä tapaamisia oli viisi. Mentorointiin osallistui seitsemän seuratyöntekijää. Toimintavuonna toteutettiin myös yksittäisiä sparrauksia ja työnohjuksia.

Tähtiseuratoiminta

Tähtiseura-ohjelma on Olympiakomitean, lajiliittojen ja aluejärjestöjen laatuohjelma, joka kehittää ja tukee suomalaisen urheilun keskeistä vahvuutta, eli seuratoimintaa. Tähtiseurassa jokainen voi urheilla ja liikkua omalla tasollaan ja kohti omia tavoitteitaan yhä suuremman taustatuen avulla. Tähtimerkki on myös lupaus laadusta nykyisille ja uusille jäsenille sekä heidän lähipiirilleen ja tukijoille. Tähtiseura vastaa erilaisen liikkujien tarpeisiin, mutta myös alustan kehittyä huippu-urheilijaksi. Tähtimerkki on tunnus urheiluseuralle, joka täyttää määritetyt laatutekijät kohde-ryhmänsä osalta. Osa-alueita on kolme: lapset ja nuoret, aikuiset sekä huippu-urheilijat.

Tähtiseuroja oli vuoden 2019 lopussa 525, joista LiikUn alueella 100 seuraa. LiikU on innostanut seuroja hakeutumaan Tähtiprosessiin ja on auttanut seuroja kehittämään omaa toimintaansa laatuvaatimusten mukaiseksi. LiikU on ollut mukana v. 2019 toteuttamassa auditointeja yhdessä lajiliittojen edustajien kanssa Lounais-Suomen alueella. Auditointi arvioi seuran toiminnan tasoa ja antaa samalla suuntaa tarvittavista kehitystoimista. Toimintavuoden aikana auditointiin 10 seuraa.

Verkostotyö ja vuorovaikutus seurojen päätoimisten kanssa

LiikUn toimialueen seuroissa on tällä hetkellä noin 200 päätoimista tai osa-aikaista palkallista seuratoimijaa, jotka auttavat vapaaehtoisia toteuttamaan ja kehittämään seuransa toimintaa. LiikU järjesti toimintavuoden aikana seuratoiminnan hallinnossa työskenteleville päätoimisille verkostotapaamisia. Näitä TJ-klubin tapaamisia pidettiin 3 ja niissä oli osallistujia 47. Lisäksi LiikU ylläpitää TJ-klubilaisille suljettua facebook ryhmää, jossa on 49 jäsentä. Näiden tapaamisten tavoite on saada päätoimiset tutustumaan toisiinsa, vaihtamaan kokemuksia ja lisätä päätoimisten jaksamista työssään.

Lajiyhteistyöllä seuratoiminnan kehittämistä

LiikUn alueella toimii usean eri lajin aluepäälliköitä, jotka edistävät seuratoimintaa omassa lajissaan. LiikU toimii yhteistyössä lajiliittojen kanssa alueen seurojen tukemisessa. Seurakehittäjä vieraili liittojen seuratilaisuuksissa. Yhteistyössä Länsirannikon Salibandyn kanssa toteutettiin tyttösali-bandyn kehittämisprosessi.

Kuntayhteistyöllä osaamisen lisääminen

Liikunnan alejärjestöt tekevät tiivistä yhteistyötä kuntien kanssa. Vuonna 2019 jatkettiin alueiden yhteistä painopistealuetta, kuntien seuraparlamenttien kanssa tehtävää yhteistyötä. LiikU osallistui kymmenen seuraparlamentin kokoukseen.

LiikU on tehnyt yhteistyötä kuntien kanssa maksuttomien koulutusten järjestämiseksi seuroille. Kuntien liikuntatoimet ovat huomanneet, että seuratoimijoiden osaamisen lisäämisellä on liikuntaolosuhteiden parantamisen jälkeen merkittävin toimenpide seurojen kehittymiseksi. Toimintatavaksi on muodostunut, että kootaan lähellä olevia kuntaryppäitä yhteen ja suunnitellaan heidän kanssaan sopivia koulutuksia sen alueen seuroille. Näin saadaan tarpeeksi koulutuksiin osanottajia ja kustannukset pysyvät kohtuullisina. Kuntien vapaa-ajanviranhaltijoille järjestettiin laivaseminaari ja Kuntien reittipäivät.

Seuratukiprosessin toteuttaminen

Seuratuki on Opetus- ja kulttuuriministeriön veikkausvoittorahoista myöntävä avustus, joka on tarkoitettu urheilu- ja liikuntaseurojen toiminnan kehittämiseen ja uusien toimintojen aloittamiseen. Tukea myönnettiin yhteensä 3.701.000 euroa, josta LiikUn alueelle saatiin 583.500 euroa. Yhteensä hakemuksia oli 706, joita LiikUlle tuli 76 hakemusta. Tukea alueeltamme sai 66 seuraa. LiikUn rooli prosessissa oli viestiä tuesta seuroille sekä järjestää hankesparraus-

ta ja tutorointia. LiikU johti alueellista lausuntoryhmää, joka antoi lajiliittojen lisäksi kaikista alueensa hakemuksista lausunnot. Seuratuen kolmeen sparrauspäivään osallistui 37 seuraa.

Urheiluakatemiatoimintaan ja urheilun verkostotyöhön osallistuminen

Urheiluakatemiaverkosto on urheilijan polun perustukiratkaisu, jonka kautta urheilu ja opiskelu yhdistyvät ja urheilijalle on tarjolla osaava valmennus helposti saatavilla olevissa olosuhteissa. Yksinkertaistettu tavoite on urheilijan päivittäisharjoittelun parantuminen. Urheiluakatemiaverkostossa on polun kaikissa vaiheissa olevia urheilijoita, valmentajia ja asiantuntijoita, joiden osaamista kehitetään sekä valtakunnallisesti että maakunnallisesti. Lounaisella alueella toimii kaksi akatemiaa, Turun Seudun urheiluakatemia (TSUA) ja SSA Satakunnan urheiluakatemia.

Vuoden 2019 maalikuun loppuun asti LiikU kehittämisspäällikkö Jukka Pelkonen toimi SSA:n koordinaattorina vastaten mm. seuryhteistyöstä, akatemian tukipalveluiden organisoinnista, valmentajaverkostojen toiminnasta, seura- ja oppilaitoskumppanuuksista, sekä valtakunnallisen huippu-urheiluverkoston toimintojen jalkauttamisesta yhteistyössä SSA valmennuspäällikkö Jari Mäkelän kanssa. TSUAN kanssa tehdään yhteistyötä mm. valmentajaverkoston ja seutukunnallisen urheilun kehittämistyön osalta. Maikku Miettinen kuuluu TSUA:n johtoryhmään ja akatemian koordinaattori Mika Korpela osallistuu LiikUn toimistopalaveriin.

Vaikuttamista ja viestintää urheilutoiminnan alueelta

Seuratoiminnan viestintäkanavana toimi LiikUn internetsivut. Lisäksi seuratoiminnan asioista viestittiin facebookissa ja instagamissa.

LiikU viesti urheilu- ja seuratoimintaa koskevista ajankohtaisista asioista myös oman uutiskirjeen välityksellä. Uutiskirje ilmestyi jäsenrekisterissä oleville seuratoimijoille kuusi kertaa vuodessa. Uutiskirje sisälsi tietoa ajankohtaisista seuroja koskevista teemoista, koulutuksista ja tuista. Lisäksi koulutuksia ja tapahtumia markkinoitiin sähköpostitse.

Respect-palkitseminen

Toimintavuonna 2019 LiikUn järjestämät maakunnalliset urheilugaalat Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa olivat merkittävimmät liikunnan ja urheilun palkitsemistapahtumat Lounais-Suomessa. Maakunnallisten urheilugaalojen tavoitteena oli kehittää kiitoskulttuuria urheilussa ja nostaa urheilun arvoa ja arvostusta. Viihteellisten iltojen aikana palkittiin mm. maakuntien parhaat urheilijat ja kuntien nimeämät seuratyöntekijät. Varsinais-Suomen Urheilugaalaan Turun Logomossa osallistui 872 ja Satakunnan Urheilugaalaan Porissa 470 urheiluvaikuttajaa, huippu-urheilijaa ja seuratoimijaa. Gaaloja toteutettiin yhteistyössä Porin, Rauman ja Turun urheilutoimittajien kerhojen kanssa. Merkittäviä gaalakumppaneita olivat lisäksi Porin ja Turun kaupungit, Satakuntaliitto ja Varsinais-Suomen liitto, sekä lukuisat maakunnalliset yritys yhteistyökumppanit.

Vuoden seuratyöntekijä -palkittuja Satakunnan Urheilugaalassa.

Vuoden Valmentaja –palkinnolla Satakunnan Urheilugaalassa palkittiin Kai Keinänen.

Kaapo Kakko palkittiin Varsinais-Suomen Urheilugaalassa Vuoden Urheilija –palkinnolla videoyhteyden kautta.

Vuoden urheiluseura –palkinnon Satakunnan Urheilugaalassa sai Pallo-Iirot ry

Varsinais-Suomen Hall of Fame kunniagalleriaan nimettiin kolme uutta jäsentä: Harri Larva, Kaarlo Mäkinen ja Turun Sanomat.

Vuoden nuori urheilija –palkittu Satakunnan Urheilugaalassa oli Vile Heinola ja Vuoden akatemiurheilija –palkinnon sai Fanny Lamminen

Toimistot ja toimihenkilöt

Turun toimisto

Blomroos Anna
Eränen Susanna
Haapanen Jari
Kaikkonen Anne
Läärä Jukka
Miettinen Maikku
Luotonen Inga (1.8. alkaen)
Oittinen Anu
Ojala Merike (31.7. saakka)
Peltola Mari
Pitkänen Hanna
Potinkara Pekka (1.9. alkaen)
Tanttu Tino-Taneli (opintovapaalla 1.9. alkaen)
Toivonen Karita
Virtanen Teija

Porin toimisto

Koskelo Juha
Laaksonen Sari
Pelkonen Jukka (toimivapaalla 20.5.-31.12.)
Virtala Jurkka
Setälä Elina

LiikUn toimistoissa osoitteissa Humalistonkatu 6, Turku ja Porissa osoitteessa Pohjoisranta I I D toimivat alla olevat lajiliittojen tai niiden alueyksiköiden tai muiden liikuntajärjestöjen vakinaiset toimihenkilöt.

Lisäksi toimistoissa on työskennellyt lyhytaikaisia, määräaikaisia työntekijöitä sekä eri oppilaitosten harjoittelijoita ja työharjoittelijoita LiikUn ja muiden järjestöjen tehtävissä.

Turku

Lehtonen Vesa	Suomen Jääkiekkoliitto ry
Suutala Heikki	Suomen Jääkiekkoliitto ry
Paalasmaa Lauri	Suomen Luisteluliitto ry
Sandberg Jaana	Suomen Olympiakomitea (1.5.-31.12)
Jäppilä Mari	Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ry
Kattelus Sami	Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ry
Koivuniemin Jouni	Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ry
Kervinen Ari	Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ry
Nummijoki Tommi	Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ry
Tommila Leo	Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ry
Koivisto Tiina	Suomen Salibandyliitto ry
Bergström Sanna	Suomen Salibandyliitto ry
Lyytikä Hannele	Suomen Voimisteluliitto ry
Murtonen Satu	Suomen Voimisteluliitto ry
Kamppila Kimmo	TUL:n Varsinais-Suomen piiri ry
Mikola Satu	Suomen Pesäpalloliitto ry
Mikola Mika	Suomen Pesäpalloliitto ry
Ilona Näätänen	Suomen Pesäpalloliitto ry
Oksanen Juha	Varsinais-Suomen Yleisurheilu ry

Pori

Ojala Eija	Suomen Voimisteluliitto ry
Viljanen Maija	Suomen Pesäpalloliitto ry
Haanpää Jarno	Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ry
Koivisto Janne	Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ry

LOUNAIS-SUOMEN LIIKUNTA JA URHEILU RY
Tilinpäätös 2019

	I.I.-31.12.2019	I.I.-31.12.2018	Budjetti 2019
VARSINAINEN TOIMINTA			
<u>TUOTOT</u>			
osanottomaksut	829 056,93	896 047,09	844 750,00
muut tuotot	34 711,55	54 109,96	120 000,00
Tuotot yhteensä	863 768,48	950 157,05	964 750,00
Erityisavustukset	216 918,21	276 313,56	244 500,00
TUOTOT YHTEENSÄ	I 080 686,69	I 226 470,61	I 209 250,00
<u>KULUT</u>			
palkat ja palkkiot	768 198,00	760 971,22	785 140,00
henkilöstösivukulut	166 850,24	182 178,76	179 611,00
henkilöstökulut yhteensä	935 048,24	943 149,98	964 751,00
vuokra- ja vastikekulut	102 789,28	152 016,79	214 710,00
poistot	4 376,38	461,84	0,00
Muut kulut			
ostopalvelut	432 347,48	497 398,31	429 613,00
matka- ja majoituskulut	58 813,61	63 266,70	73 393,00
materiaali- ja muut toimintakulut	223 114,40	222 279,35	212 483,00
Muut kulut yhteensä	714 275,49	782 944,36	715 489,00
KULUT YHTEENSÄ	I 756 489,39	I 878 572,97	I 894 950,00
Varsinaisen toiminnan kuluja jäämä	-675 802,70	-652 102,36	-685 700,00
<u>Varainhankinta</u>			
Varainhankinnan tuotot	141 883,74	143 602,79	96 500,00
Varainhankinnan kulut	23 995,52	28 264,96	16 800,00
Varainhankinta yhteensä	117 888,22	115 337,83	79 700,00
Sijoitustuotot	4 484,53	2 437,50	2 500,00
Rahoituskulut	1 907,44	3 440,34	2 500,00
Satunnaiset kulut			
Avustustuotot	584 600,00	582 500,00	606 000,00
Tilikauden tulos ali-/ylijäämä	29 262,61	44 732,63	0,00
Tuotot yhteensä	I 811 654,96	I 955 010,90	I 669 750,00
Kulut yhteensä	I 782 392,35	I 910 278,27	I 914 250,00

TASE**VASTAAVAA**

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto	13 129,15	1 385,53
-------------------	-----------	----------

Aineelliset hyödykkeet yhteensä	13 129,15	1 385,53
---------------------------------	-----------	----------

Sijoitukset

Muut osakkeet ja osuudet	8 467,67	8 467,67
--------------------------	----------	----------

Sijoitukset yhteensä	8 467,67	8 467,67
----------------------	----------	----------

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	21 596,82	9 853,20
----------------------------	-----------	----------

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Saamiset

Lyhytaikaiset

Muut saamiset	16 332,89	17 993,11
---------------	-----------	-----------

Siirtosaamiset	45 007,95	50 361,15
----------------	-----------	-----------

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	61 340,84	68 354,26
---------------------------------	-----------	-----------

Saamiset yhteensä	61 340,84	68 354,26
-------------------	-----------	-----------

Rahat ja pankkisaamiset	571 505,09	538 844,34
-------------------------	------------	------------

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	632 845,93	607 198,60
------------------------------	------------	------------

VASTAAVAA YHTEENSÄ	654 442,75	617 051,80
---------------------------	-------------------	-------------------

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Edellisten tilikausien voitto (tappio)	400 749,48	356 016,85
--	------------	------------

Tilikauden voitto (tappio)	29 262,61	44 732,63
----------------------------	-----------	-----------

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	430 012,09	400 749,48
---------------------	------------	------------

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikainen

Saadut ennakot	47 912,25	71 312,27
----------------	-----------	-----------

Muut velat	19 641,11	14 160,63
------------	-----------	-----------

Siirtovelat	156 877,30	130 829,42
-------------	------------	------------

Lyhytaikaiset velat yhteensä	224 430,66	216 302,32
------------------------------	------------	------------

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	224 430,66	216 302,32
------------------------	------------	------------

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	654 442,75	617 051,80
-----------------------------	-------------------	-------------------

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n (y-tunnus 0917622-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistä päin, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Turku 23.3.2020

Mika Leino

KHT-tilintarkastaja
Linnankatu 50 A
20100 TURKU

Veikko Kokkonen

HT-tilintarkastaja
Lehtiniementie 28
21600 Parainen

Liikkuva lapsuus ja nuoruus koulutukset ja tapahtumat

Varhaiskasvatuksen koulutukset	Tilaisuudet	Osallistujia
Havainnoista liikkeeksi - lasten motoristen taitojen havainnointi	4	46
Lastentanssin avaimet	2	48
Liikkuva lapsi varhaiskasvatuksessa - työpajat	15	236
Liikuntaa pienissä tiloissa	3	40
Nassikkapaini	2	30
Pienet askeleet perehdytys - koulutukset suomeksi ja ruotsiksi	26	493
Piha ja lähiympäristö varhaiskasvatuksen oppimisympäristönä	4	71
Seikkailuliikunta	2	40
Toiminnallinen oppiminen varhaiskasvatuksessa	7	142
Varhaiskasvatuksen esimiesten ja liikunnan yhdysenkilöiden -koulutus	1	13
Varhaiskasvatuksen esimiesten työpaja	1	18
yhteensä	67	1177
Muut koulutukset ja tilaisuudet	Tilaisuudet	Osallistujia
Alle kouluikäisten liikuntatapahtumat	2	531
Liikuntaleikkikoulu ohjaajakoulutukset	5	91
Kouluttajien -tilaisuudet	12	115
Muut tapahtumat	11	1162
yhteensä	30	1899

Varhaiskasvatuksen tilaisuudet	Tilaisuudet	Osallistujia
Ilo kasvaa liikkuen -ohjausryhmän	3	10
Ilo kasvaa liikkuen - ohjelman edistämistilaisuudet	16	40
Ilo kasvaa liikkuen -ohjelman sparraustilaisuudet	7	42
Varhaiskasvattajien liikuntaseminaarit	2	181
Varhaiskasvatuksen liikunnan edistämisen verkostotapaamiset	4	53
Varhaiskasvatuksen liikunnan kehittämisen ohjausryhmätilaisuudet	4	18
Varhaiskasvatuksen toiminnalliset vanhempainillat	16	939
Varhaiskasvatuksen vanhempainilta - luennot	20	763
Varhaiskasvatusta ohjaavat asiakirjat ja liikunta varhaiskasvatussuunnitelmassa	1	67
yhteensä	73	2113

Liikkuva lapsuus ja nuoruus koulutukset ja tapahtumat

Koulutyöyhteisön koulutukset	TilaisuuDET	Osallistujia
Amazing race toiminnallinen työpaja	1	15
Jonot mataliksi -koulutukset	3	49
Liikkuva koulu työpajat	14	184
Liikkuva koulu työpajat 2.0.	2	33
Liikkuva opiskelu työpajat	6	120
Liikunta, aivot ja oppiminen – koulutus	1	65
Liikuntatutor –koulutukset	5	46
Palloilu uudessa perusopetuksen opetussuunnitelmassa	3	66
Toiminnallinen oppiminen	5	147
Toiminnallisen oppimisen työpajat	11	154
Toiminnallinen oppiminen yläkoulussa	4	86
yhteensä	55	965
Nuorten koulutukset	TilaisuuDET	Osallistujia
Lasten liikunnan ohjaajakoulutukset	4	41
Välkkäri -koulutukset	30	569
Yläkoulun liikuntapäivä	1	252
Yläkoulun välkkäri –koulutukset	4	75
yhteensä	39	937

Muut kouluyhteisön tilaisuudet	TilaisuuDET	Osallistujia
Kouluikäisten liikuntatapahtumat	14	1907
Liikkuva koulu mentoroinnit	13	109
Liikkuva koulu ja opiskelu verkostotilaisuus	2	48
Liikkuva koulu toiminnalliset vanhempainillat	13	2286
Liikkuva koulu vanhempainilta –luennot	2	83
Liikkuva opiskelu –mentoroinnit	2	10
Liikkuva opiskelu seminaari	1	24
Liikkuva opiskelu sparraukset	5	14
Lisää harrastamisen mahdollisuuksia - tilaisuudet	7	84
Lounais-Suomen Liikkuva koulu ja opiskelu -seminaari	1	196
Lounais-Suomen lukioiden kehittämisen verkoston seminaarit	2	127
Lounais-Suomen rehtori- ja johtajuuspäivät	1	56
Perinteinen Helatorstain iltapäivätoiminnan ohjaajien koulutuspäivä	1	133
yhteensä	64	5077

Leirit ja muut liikuntatapahtumat

Leirit ja liikuntatapahtumat	Tilaisuudet	Ohjaajia	Lajeja	Osanottajia
Kesis - liikuntaleiri	14	120	30	269
Mini-Pitkis ja Perhe-Pitkis liikuntapäivät	4	39	20	159
Muut liikuntatapahtumat	6	22	22	1530
Nuorisajohtajaleirit	3	9	30	158
Perheleirit	5	10	26	254
Pitkis - Sport liikuntaleiri	41	267	65	1183
yhteensä	73	467	193	3553
Leiriohjaajien Kiitos - tilaisuudet	2	7	6	47
Leiriohjaajakoulutukset	6	15	6	159
Leirin johtoryhmien tapaamiset	10		1	88
yhteensä	18	22	13	294

Tilasto: Aikuisten harrasteliikunta

Kampanjat ja tapahtumat	Tilaisuudet	Osallistujia
Kuntien välinen haastepyöräily	1	Kuntia 30 (kirjauksia 206 438)
Liikkujan Apteekki tapahtumat	2	210
Kunnon Eväät –tapahtumat	1	146
Suomimies seikkailee—testikiertue	6	662
Mestari liikkuja- ja kisälliliikkujakampanja	1	33
KKI-mittauskiertue	3	1050
Muut yleisötapahtumat	52	5221
Testaukset yleisötapahtumissa	10	2208
yhteensä	76	9560
Koulutukset	Tilaisuudet	Osallistujia
Liikunnan palveluketjujen kehittäminen sote-yhteistyöllä	1	22
Liikuttajatutkinnon moduulit	12	119
LiikUn koulutustilaisuudet ja luennot	18	265
Muut koulutustilaisuudet	3	57
Yhdistysvierailut ja –neuvottelut	90	821
Koulutukset yhteensä	124	1284
Työyhteisökohtaiset kuntotestaukset	26	1907
Työyhteisöjen liikuntapäivät	11	2336
Työpaikkaliikunnan verkosto	3	63
Yritysliikuntatapahtumat yhteensä	40	4306
yhteensä	240	15150

Seuratoiminnan koulutukset ja tilaisuudet

Koulutukset	Tilaisuudet	Osallistujia	Muut seuratilaisuudet	Tilaisuudet	Osallistujia
Fyysinen harjoittelu	1	20	Asiantuntijaluennot seuroille	6	109
Herkkyyskausien huomiointi harjoittelussa	1	20	Kehitysprosessin fasilitoinnit	6	46
Hyvän seuran hallinto	1	17	Mentorointiprosessit	6	74
Hyvä seuran verotus	1	28	Muut seuratilaisuudet	1	32
Ihmisen elinjärjestelmät ja harjoittelu	2	69	Satakunnan Urheilugaala	1	470
Kannustava ohjaaja ja valmentaja	2	38	Seuraforumit	3	85
Kunto-ominaisuuksien harjoittelu	1	45	Seurakäynnit	14	111
Lasten liikunnan ohjaajakoulutus	2	29	Seuraparlamentit	7	77
Miten osallistaa ja innostaa nuoria seuratoimintaa	2	22	Seuratuen lausuntoryhmä -tilaisuudet	2	11
Motoriset perustaidot	1	40	Seuratukien sparrauspäivät	3	37
Nuorten liiketaitoharjoittelu	1	16	Seuran tulevaisuusillat	2	55
Nuorten liiketaitoharjoittelu 2	1	19	Seuran työohjaukset	12	31
Ryhmän ohjaamisen perustaidot	1	18	TJ-klubin tapaamiset	3	43
Somekoulutus urheiluseuroille	1	24	Tähtiseura auditoinnit	10	108
Suunnanmuutoksen kehittäminen	1	18	Tähtiseuratilaisuudet	2	51
Teippauskoulutus	1	21	Valmennus- ja terveysseminaari	1	55
Tulorekisteri ja urheiluseuran taloushallinto	1	40	Varsinais-Suomen Urheilugaala	1	872
Tunne- ja vuorovaikutustaidot valmennuksessa	1	20	yhteensä	80	2267
Uusia ja innostavia tapoja kehittää kehohallintaa ja tasapainotaitoja	1	28			
Valmentajana ja ohjaajana kehittyminen	1	20			
yhteensä	24	552			

Pelikenttänä koko Itämeri

Sporttiryhmiä Itämeri on täynnä jännää puuhaa, uusia seikkailuita, hyvää ruokaa ja hyltämättömää kivanpitoa! Siljalla urheiluryhmät matkustavat kaiken lisäksi omin, edullisin erityishinnoin.

Lue lisää silja.fi/sport

SILJA LINE

LiikU on liikunnan asiantuntija Lounais-Suomessa.
Liikutamme lapsia ja aikuisia tapahtumissa ja leireillä.

Koulutamme lasten kanssa työskenteleviä,
seuratoimijoita ja työyhteisöjä liikuttamaan muita.

Puhumme liikunnan puolesta päättäjille.